

II 263360

COLOKJEVE INFORMACIJE

Št. 6-7

JULIJ
LETO

1973
2

color

Že v eni od prejšnjih številčk smo vas obvestili o tem, kako pomembno je za vse delavce v podjetju da so vsem, kar se dogaja v podjetju in zunaj njega v zvezi z njim pravočasno in objektivno obveščeni. Dejstvo je da je ravno neobveščeni posameznikov ali kolektiva eden od glavnih vzrokov za nesoglasja v podjetju, obenem pa tudi za morebitne prekinitve dela. Vendar pa tudi z izdajanjem tovarniškega glasila ne more biti storjeno vse, če je le-to prepuščeno 2 ali 3 pisarjem, ki se trudijo, da bi kar najbolje pripravili posamezno številčko časopisa.

Delavski svet je o teh problemih razpravljal in zato sklenil, kot ste že obveščeni, povečati število članov uredniškega odbora, ki je doslej delal v sestavi 4 ljudi, še s predstavnikom sindikalne organizacije in predstavnikom aktiva zveze mladine.

Novi odbor se je sestel dne 11/7 na prvi seji, določil svoj poslovnik dela predvsem pa je sprejel nekaj sklepov, s katerimi se bo kvaliteta časopisa lahko precej poboljšala. Eden od sklepov je v tem, da se direktorje sektorjev in vodje služb osebno zadolži, da so dolžni v vsaki številčki poročati o problemih v sektorju, o odnosih med ljudmi, o težavah, s katerimi se sektor srečuje pri vsakodnevnem delu z zunanjimi partnerji ipd. Pravilno bi bilo, da direktorji teh člankov ne bi pisali sami, ker bi na ta način lahko zopet prišlo do vsiljevanja določenih mnenj, ampak da bi s pravnim pristopom zainteresirali svoje sodelavce, da bi le-ti pisali o problemih ki so jim najbližji.

Drug ukrep, ki naj bi bistveno izboljšal zanimanje za sodelovanje v tovarniškem glasilu, pa je sklep da bo delavskemu svetu predlagano povišanje honorarja za prispevke. Doslej je namreč vsak, ki so ga posamezni člani uredniškega odbora prosili, naj bi karkoli napisal, dejal, da je sedanjí honorar občutno premajhen in da se za tak denar ne splača pisati. Kdor namreč ni sestavljal člankov v časopisu, ne ve, da je za to potrebno veliko dela in da je treba pred sestavo posameznega člankadolgo razmišljati o vsebini, obenem pa se tudi seznanjati z dejstvi, ki jih bo članek obravnaval.

Člani uredniškega odbora se zavedajo, da bo morebitno povišanje honorarja naletelo na negodovanje posameznikov, vendar naj ob tem vsakdo pomisli, da je obveščeni v kolektivu nujna današnjega časa in eden od glavnih elementov za dobro sožitje kolektiva.

POLLETNI OBRAČUN

Na 23. seji delavskega sveta ki je bila 24. julija v sejni sobi, so člani razpravljali o poslovnem poročilu, o poslovanju podjetja v 1. polletju letošnjega leta. Člani so že z vabilom za sejo prejeli poslovno poročilo tako da je finančni direktor Aleksander Vavpotič upozoril v uvodu le na najpomembnejše podatke. Najvažnejši problem predstavlja izredno povečanje obratnih sredstev. Polletna analiza je pokazala na dan 30.6. primanjkljaj 13,817.000.- dinarjev

obratnih sredstev. Tako so se nam dolgoročna obratna sredstva povečala od 35.410.000.- dinarjev na 37,590.000.- dinarjev. Gibanje povprečnih zalog surovin, polizdelkov nedokončane proizvodnje, gotovih izdelkov in drugih sredstev se je v tem razdobju močno povečalo. Kljub stalnemu opozarjanju na problem pokrivanja zaloga s stalnimi lastnimi in tujimi obratnimi sredstvi v smislu stabilizacijskega zakona, objavljenega v Uradnem listu 39/72, smo poslovali prav nasprotno. V letošnjem letu smo uspeli povečati tuje dolgoročne vire v znesku 5,217.000.- dinarjev. Po sili zakona smo morali v tekočem letu povečati amortizacijo nad minimalnimi stopnjami za 5,000.000.- dinarjev, da bomo lahko finansirali že dokončane gradbene objekte in naročeno in neplačano opremo.

Iz analize obratnih sredstev je razvidno, da smo do 30.6. v primerjavi s povprečnimi zalogami v prvem polletju lanskega leta povečali sredstva kar za 50 odstotkov, od tega beležimo največji porast pri surovinah - kar za 108 odstotkov. Zaradi takšnega položaja, smo morali iskati vire sredstev v kratkoročnih kreditih za obratna sredstva, ki so se povečali za 55 odstotkov, lastna sredstva poslovnega sklada so se povečala za 54 odstotkov, dolgoročni krediti pa za 262 odstotkov. Lanski primanjkljaj obratnih sredstev na dan 30.6. je znašal le 1,389.000.- dinarjev. Seveda pa iskanje virov sredstev pri banki ni ravno poceni, saj so obresti od lanskih 510.000.- dinarjev na dan 30.6. letos povečale na 1,288.000.- dinarjev.

Fomiranje celotnega dohodka in dohodka je pogojeno z novimi pogoji gospodarjenja. Z novim letom smo pričeli zaračunavati višje, s 14. decembrom 1972 odobrene višje prodajne cene našim gotovim izdelkom, povečala se je tudi proizvodnja. Tako smo realizacijo povečali v primerjavi z enakim obdobjem lani za 29 odstotkov, celotni dohodek pa za 32 odstotkov. Zaradi hitre rasti cen osnovnim surovinam in rastjo drugih materialnih stroškov so bile izvršene znatne spremembe v strukturi delitve celotnega dohodka. Zaradi kritja povprečnih zaloga z lastnimi obratnimi sredstvi smo morali povečati amortizacijo. Plan dobička je izpolnjen s 73 % in je za 4 % večji kot lani v tem času. Celotni dohodek na uro smo povečali za 27 %, dobiček z amortizacijo za 80 %, skupne osebne dohodke za 13 % v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Upoštevač določila samoupravnega sporazuma smo v prvem polletju formirali kalkulativne osebne dohodke 7,058.000.- dinarjev, pri faktorju stimulacije 46,23 % dosegli še 3,260.000.- dinarjev stimulacije, kar skupaj zneso 10,328.455.- dinarjev. Od tega smo že izplačali 10,081.013.- dinarjev ter ostane za izplačilo kot ekonomski uspeh za junij še 247.443.- dinarjev.

V nadaljevanju je tov. Sorjan podal analitsko plansko poročilo za mesec junij. Ob ugodnih rezultatih v juniju in v prvem polletju nasploh je ugotovljeno, da se je količinska proizvodnja v posameznih obratih v primerjavi s 1. polletjem 1972 povečala, število delovnih nalogov pa se je zmanjšalo. Pri izkoriščanju strojnih kapacitet beležimo izpad obratovanja v obratu sinteza 12 delovnih dni v juniju in 23 delovnih dni v prvem polletju, s tem smo izgubili cca 275 ton proizvodnje s cca 400.000.- dinarjev dobička. V obratu mešalnica so peščeni mlini 97 % izkoriščeni, vsi ostali stroji pa med 50-70 odstotki. Disperzijski oddelek obratuje le v eni izmeni zaradi pomanjkanja surovin in ne dosega planiranih količin. Pri analizi zaloga beležimo 15 % zmanjšanje v primerjavi z majem letos ali izraženo v vrednosti - 770.000.- dinarjev. Znižale so se zaloge pri nedokončani proizvodnji za 1,300.000.- dinarjev, gotovi izdelki za 800.000.- dinarjev, povečane pa so zaloge surovin, predvsem smol in topil.

V razpravi je bilo poudarjeno, da kljub povečanim zalogam še vedno primanjkuje posameznih vrst surovin, kar onemogoča porabo ostalih surovin. Kot vzrok je navedeno slabo planiranje potreb v proizvodnji, oziroma nekoordiniranega dela med proizvodnjo in nabavo.

Obe poročili je delavski svet soglasno sprejel.

Takih in podobnih vprašanj je bilo še več. Če jih analiziramo, res lahko ugotovimo, da ne spadajo v razpravo o periodičnem obračunu za 1. polletje 1973. Vendar pa menim, da ta in podobna vprašanja spadajo na delavski svet. Še pravilneje bi se izrazil, če bi dejal, da imajo člani delavskega sveta v svojem organu, v katerem delajo, pravicospraševati vse, karkoli jih na njihovem delovnem mestu moti in kar se jim ne zdi v redu. Trditev, da določeni problem ne sme biti obravnavan na delavskem svetu ali drugem ustreznem organu je apolitičen in nikakor ni in ne more biti v duhu principa samoupravljanja in delavske kontrole, o kateri zadnje čase toliko govorimo. Žal pa je res, da vprašanja, postavljena ob nepravem času, lahko onemogočijo pravilno razpravo po tisti točki dnevnega reda, ki je tisti trenutek na vrsti.

Mnenja sem, da bi morali v bodoče način postavljanja vprašanj regulirati v našem poslovniku organov upravljanja. Po mojem mnenju naj bi se ravnali analogno, kot imajo to urejeno v republiški skupščini, saj vsi vemo za tako imenovana poslanska vprašanja. Tam vsak poslanec lahko vpraša organ, v katerem dela karkoli, vendar pa mora to svoje vprašanje sporočiti predhodno na način, ki je predpisan. Pri nas bi se dalo to problematiko rešiti na sledeči način:

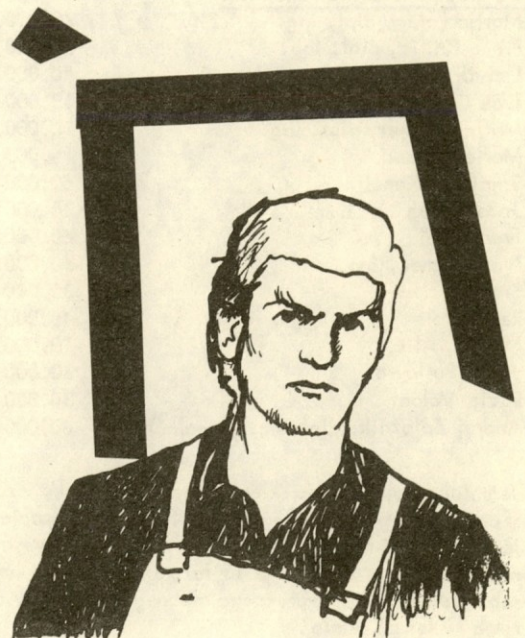
posamezni člani delavskega sveta naj bi v bodoče med posameznimi sejami postavljali predsedniku delavskega sveta vprašanja, na katera bi želeli odgovore na naslednji seji. Vprašanja bi lahko postavljali pisмено ali ustno, prav tako pa bi morala biti zajamčena anonimnost tistega, ki vprašuje, v kolikor bi le-ta to želel. Predsednik Delavskega sveta bo pred sejo dobil odgovore na posamezna vprašanja od ustreznih služb in strokovnjakov in bo na seji lahko na vprašanje odgovoril.

Delo delavskega sveta bo na ta način postalo konstruktivnejše, predvsem pa bodo prisotni na delavskem svetu zgubili skrajno neprijeten občutek, da igrajo "ping-pong", saj je jasno, da na posamezna vprašanja ni mogoče dobiti takoj odgovora. Menim pa tudi, da bodo strokovni odgovori na vprašanja postrili odgovornost posameznikov, ki so dolžni posamezne probleme v tovarni reševati na najugodnejši, najcenejši in najbolj smoteren način.

O zadnji seji delavskega sveta, ki je bila dne 24.7. v tej številki obširno poročamo, predvsem o tistem, o čemer poročamo ob vsaki seji delavskega sveta, tj. o sprejetih sklepih in o glavnih razpravah, ki so pripeljale do takih sklepov. Poročanje o tem me torej ni vzpodbudilo k pisanju. Pač pa je nekaj drugega, kar me je precej prizadelo in verjetno ne samo mene. V razpravi pod 1. točko dnevnega reda tj. pri periodičnem obračunu so posamezni člani delavskega sveta postavljali različna vprašanja, na katera v veliki večini niš o dobili odgovora ali pa jim je bilo celo rečeno, da taka vprašanja ne spadajo na delavski svet.

Da bi lahko podrobneje razčlenil problematiko, naj najprej navedem nekaj od teh vprašanj.

- Kdo je kriv, da je v splošnem prizadevanju za zmanjšanje zalog nekdo naročil za 30 ton preveč vinofleksa, ki ga v letošnjem letu gotovo ne bomo mogli porabiti, ker je izvoz v SSSR že končan?
- Zakaj posamezniki vse bolj dobivajo občutek, da hočemo iz kemične tovarne postati strojna tovarna, ki naj sama izdeluje tehnološko zelo zamotane aparature?
- Zakaj nismo pri postrojenju za poliester, ki je pri proizvodnji zelo občutljiv, predvideli tudi ustrezne črpalke in torej zakaj ni pri tako zapleteni napravi predhodno dosledno izdelan tehnološki postopek. Kdo bo kriv, če bodo posamezne šarže poliestra zaradi neustrezne črpalke zanič?
- Zakaj ni nujno potrebnih rezervnih delov in zakaj eden od odgovornih trdi, da ni denarja, drugi pa da denar za rezervne dele ne more biti problem?
- Kdo je kriv, da sta ležala v podjetju ventila pri reaktorju za poliestre v zaboju nekaj mesecev, pa nihče v tovarni ni vedel, da so že prispeli in smo njihovo dobavo večkrat urgirali?
- Zakaj posamezniki ne izpolnjujejo organizacijskih predpisov, pa jih zato nihče ne kliče na odgovornost?
- Zakaj vsi gledamo na kupe odpadkov, vreč ipd. v novi tovarni pa nihče ne poskrbi, da bi se napravil red?
- Zakaj je vprašanje viličarja za proizvodnje prostore postalo aktualno šele sedaj, ko je v INV neustrezní viličar povzročil za 5 milijonov novih dinarjev škode in zakaj ustreznega viličarja niso nabavili že prej, torej ob vselitvi v nove proizvodne prostore?
- Kdo je zahteval oz. pristal na nakup gnetilnika, ni pa istočasno bil kupljen tudi polnilni stroj, tako da gnetilnik že dolgo let stoji neuporaben?

Na razpis delavskega sveta za razdelitev posojil za stanovanjsko graditev z dne 28. maja letos je v predvidenem roku prispelo 26 prošenj. Od tega so bile tri prijave za adaptacijo, dve za nakup stanovanja pri stanovanjskem podjetju "DOM", dvajset pa za graditev, oziroma dograditev stanovanjskih hiš ter ena za tekoče vzdrževanje.

Odbor za družbeni standard je imenoval komisijo za ogled dejanskega stanja prosilcev in ocenitev resnične potrebe po dodelitvi posojila. Komisija v sestavi: Alojz Izlakar - predsednik, Janina Ferjančič, dipl. inž. arh. - član in Zofija Lešnjak - član je ogledala razmere vseh prosilcev 2. in 3. julija 1973. Na osnovi zapisnika komisije in tehni presoji članov odbora za družbeni standard na seji 6. julija je bil izdelan predlog razdelitve posojil, ki je bil predložen članom delavskega sveta na 23. seji dne 24. julija. Člani delavskega sveta so se s predlogom strinjali in sprejeli sklep o dodelitvi posojil naslednjim prosilcem:

Za nakup stanovanja pri stanovanjskem podjetju DOM:

Franc Kastelic	60.000.- din
Anton Žnidaršič	50.000.- din

Za adaptacijo:

Ana Jurčec	25.000.- din
Anton Brdnik	20.000.- din
Franc Osredkar	30.000.- din

Za graditev stanovanjske hiše:

Marija Petek, dipl. ing.	20.000.- din
Franc Knific, dipl. ing.	30.000.- din
Ludvik Pipan	50.000.- din
Ivan Lovrenčec	15.000.- din
Matjaž Hafner, dipl. ing.	10.000.- din
Marjan Krmelj	15.000.- din
Stanislav Krmelj	60.000.- din
Jože Muren	25.000.- din
Ivan Sedej	60.000.- din
Nada Jemec, ing.	30.000.- din
Štefan Križaj	35.000.- din
Rezka Polh	45.000.- din
Marija Alič	10.000.- din
Janko Pustovrh	20.000.- din
Pavle Valant	30.000.- din
Andrej Založnik, dipl. ing. (pogojno)	60.000.- din

Jemalci posojil morajo skleniti pogodbo z banko v roku dveh mesecev od sklepa delavskega sklepa, rok za izčrpanje posojila pa je največ štiri mesece po sklenitvi pogodbe. Obrestna mera je 2%, rok za vračanje posojila je 15 let za delavce, ki imajo višji osebni dohodek od povprečnega osebnega dohodka v tovarni, oziroma 20 let za ostale.

V vsej kemični industriji je zadnji dve leti čutili močan trend višanja cen za bazične surovine in to ne samo na našem jugoslovanskem potrošniškem prostoru, temveč v evropskem in svetovnem merilu.

Velika potrošnja strateško važnih surovin, prav tako povečana potrošnja v smeri standardne proizvodnje je narekovala nove investicije v bazično proizvodnjo in remonte starih proizvodenj. Vsi taki prehodi nujno povzročijo težke surovinske manipulacije, ki v dobi konjunktornosti običajne surovinske materiale spremene v borzno blago. Takšni premiki so bili na področju vseh anhidridov, pomembnih za proizvodnjo sintetičnih smol in pa pentaeritrita. Na tako pogojenem trgu so neizbežne trgovske špekulacije, kjer monopolne industrije in veletrgovina blokirajo pomembne količine surovinske baze ter se mala industrija, med katero je šteti tudi naše zmogljivosti, znajde v križpotju nasprotujočih se interesov normalne proizvodnje in tržnih potez velezaslužkarstva.

Ker take operacije ne morejo ostati osamljene, se po zakonih verizne reakcije ples dražitev nadaljuje v vseh smereh, kar moremo zasledovati tudi na našem tržišču, ne glede na to, za kakšne dražitve gre. V eni zadnji TV-oddaji je tov. Žlajpah spregovoril o tendenci upadanja življenskega standarda zaradi vse večjega porasta cen prehranbenim artiklom, saj se statistike gibljejo okoli različnih odstotkov, od 15 - 20 %. Ob tej priliki je vnovič poudarjena kratkovidnost tistih "reševalcev" situacije, ki vidijo rešitve v nadaljnjem povečevanju cen, s čemer prispevajo k poglabljanju inflacijskih tokov, zmanjšanju stabilizacijske zmogljivosti in dinarsko-valutne trdnosti.

Razumljivo je, da v tej situaciji, ki je tipična tudi za italijanski in avstrijski trg in celo Skandinavijo, ne moremo vztrajati v nekem nedotakljivem, izoliranem krogu, temveč smo bolj kot kdo drug izpostavljeni vsem vplivom takega dogajanja. Verjetno v tem začaranem krogu ne moremo pričakovati izključne rešitve "od zunaj", temveč imamo opraviti z imperativno zahtevo, da dobršen del težav skušamo zmanjšati - odpraviti jih ni mogoče - z lastnimi silami.

Kako zaježiti sevanje splošne surovinske krize na naša interna industrijska dogajanja? Ko smo govorili o načrtih za splošno stabilizacijo, je bilo govora, da so zvezni načrti za taka ukrepanja pogojeni s sličnimi republiškiimi podvzetji, republiški načrti pa nujno slone na podjetniških stabilizacijskih ukrepih. Gre torej za tisti del internega ukrepanja, ki je nujno vezan na predpogoj, da imaš "situacijo v rokah", t. j. da veš, pri čem si.

Menim, da je v tej alternativni že glavna odgovora. V družinskem budžetu, ki je strogo determiniran z mesečnim prilivom, so še mno-

go bolj določeni in neposredni stroški rednega vzdrževanja, ki preko stanarine, elektrike, vode, drobnih izdatkov za pritikalne standarde - radio, televizijo in časopis vodijo do kruha.

Enaka in nič manj določena naj bi ne bila poslovna politika kolektiva. Taka tudi je. Dogaja se le, da nam dogodki in stvari včasih prerastejo v probleme, organizacijske in eksistenčne narave, ko se v navzkrižju interesov ne vemo odločiti, ali bolje rečeno, se težko odločimo za eno od alternativ. Kaj se dogaja s pešcem na prehodu za pešce, ki se v konici prometa obotavlja med večbarvno semaforško utripalko pa je vsakomur jasno. Odločiti se je treba hitro, odločati se je treba pravilno in ob pravem času. V našem primeru bi rekli, da gre za oceno svojih zmogljivosti in prilagoditev svojih zmogljivosti trenutni tržni situaciji.

Na ta način počasi pridemo do porazdelitve težav in problemov med nujne in neizogibne ter med nepotrebne in odvišne.

V naših poročilih, v katerih mesečno analiziramo dejansko stanje, naše uspehe, težave in probleme, se redno zadržujemo ob ugotovitvah, da je primanjkovalo tega in onega. Govorili smo, da je danes tak čas, da na podoben način govorijo vsi ljudje in da ne gre za neko "Colorjevo" posebnost. Dejali pa smo tudi, da bi bilo takega govorjenja lahko dosti manj, če bi se stvari lotili na pravem koncu.

In spet ne gre brez primerjave z družinskim budžetom. Če seštevek finančnih izdatkov, ki pomenijo potrebe ali želje družinskega kolektiva, prerastejo sredstva, ki so planirana s prilivom, je treba listo potreb in želja korigirati. Potrebe po možnosti napraviti manj potrebne, želje črtati. Če imamo tisoč kupcev, ki bi radi po tisoč kilogramov, zmoremo pa zadovoljiti 500 kupcev s po 500 kilogrami, bomo preštetali kupce in zadovoljili tistih 500, ki nam denar na mizo. Na ta način se nam bo dinar obrnil sproti, tudi nekajkrat, in iz tega obračanja se bo hitreje kopičil tisti operativni dinar, ki bo pogojil, da bomo od postreženih 500 kupcev začeli misliti tudi na preostalih 500.

Potrebna je selekcija našega trga, naših potrošnikov. Potrebna je selekcija našega asortimana. Ni nobena skrivnost, da npr. 20 % artiklov prinaša 80 % prometa, to ni slednjič nobena redkost. Vemo tudi, da npr. 60 % artiklov prinaša že 100 % dohodka, nadaljnjih 30 % veča ta dohodek na 110 %, medtem ko zadnjih 10 % artiklov povzroča izgubo npr. 10 % in s tem vračajo dohodek na 100 %. Čim so nam ti podatki znani, je možno ukrepati in tu imamo že prve korake k stabilizaciji, k preglednosti, k poslovnosti in ne nazadnje k "marketingu", o katerem smo pred leti že mnogo razpravljali in o čemer spet razpravljamo.

Samo na ta način bomo uspevali klubovati problemom, tistim problemom, ki so neizogibni in s katerimi se po tržnih zakonih spoprijemamo.

S preventiliranjem celotnega ustroja, ki začenja na trgu, in tržne zahteve vnaša v prodajo, ko se le-ti preko prodaje pojavljajo v pravih delih, predvideni za proizvodnjo, bomo s potrebno selekcijo programa prišli do ravnovesja med možnostmi in zahtevami trga. Kolikor bomo s tako selekcijo zadeli žebelj na glava in bomo služili tistemu delu trga, ki je likviden, finančno močan, se bomo usposabljali za razširitev selekcioniranega dela trga in za nova tržna osvajanja. Osvajanje trga z obljubami in z nečim od zahtevanega pa je izgubljanje trga.

Če vsem tem mislim dodamo še jasen perspektivni program, trend, najverjetnejšo traso razvoja na področju barv in lakov, smo na vlak, ki vemo, kam pelje. Kolikor ne, smo sedli nekam, kjer se brez našega vpliva zgodi tisoč stvari.

Tako bomo počasi prispeli do načrtovane prodaje, načrtovane priprave dela in proizvodnje. Takrat ne bomo več rekli, da tega in tega ne moremo izdelati, ker ni te in te surovine, ker ima le-ta tak dobavni rok. V načrtovanem so vsi roki enako dolgi. Tisti, ki gradi hišo in je stavbenika naročil za 1. v mesecu, je do termina nabavil vse potrebno. Les, ki ga je podiral, je začel podirati že davno prej, da se mu

je osušil in je bil primeren za gradnjo. Opeko je pripeljal na gradbišče, prav tako apno, mivko in vse ostalo. Žebelje in potrošni material je lahko kupil tudi zadnji dan, lahko bo kupoval tudi sproti. Na dan, ko je začel z gradnjo, so bile "surovine" na mestu. Ne glede od kod so prišle, so imele isti dobavni rok, bi le so nared ob pravem času. Razumljivo, takega autopodjetništva v industriji skoro ni, čeprav si tračne proizvodnje brez take dognanosti ne moremo zamišljati. Vendar relativno največji optimalnosti pa se lahko približamo, če uređimo vse tisto, kar je za to potrebno.

O vsem tem bi se dalo še mnogokaj reči. Pisanje je imelo en sam namen, da bi se pri reševanju te in one problematike ne zadrževali ob drevesu, temveč, da bi vedno imeli pred očmi ves gozd. In še nekaj, da bi se predolgo ne zadrževali ob posledicah, kadar so vzroki preveč otipljivi.

KDO JE NEUMEN ?

Pred kratkim smo bili nekateri priča, da je nekdo izmed naših delavcev, ko je ogledoval gasilski avto za kemično gašenje izjavil: "to je pa najbolj neumna Colorjeva investicija".

Temu tovarišu pa morda še komu, ki misli enako, naj povem, da je avto od leta 1969, ko smo ga kupili, "neumno" stal v gasilski shrambi. Letos 19. marca ob 8.15 uri pa je v obratu Rakovnik nastal resnejši požar in ko je v obratu zmanjkalo gasilnih sredstev, so poklicali na pomoč gasilce iz obrata Preska. In glej! Ta "neumna investicija" je pravočasno prišla v obrat in pogasila požar. Ni ga med nami, ki bi lahko oporekal, da je samo gasilni avto rešil celoten obrat Rakovnik. In kaj je dražje, obrat Rakovnik ali avto, ki je takrat stal 29 starih milijonov?

Podobno smo uporabili gasilni avto v podjetju "Sora" Medvode, ko je gorela lakirnica.

Vidiš, tovariš, ta investicija se je amortizirala v treh letih in zdaj, ko je še kot nova, spet "neumno" čaka v gasilski shrambi, da bo gasila požar, ki ga boš povzročil morda prav ti.

ANKETA

Mladinska organizacija "Color" je sklenila, da bo izvedla ankero med mladinci, iz katere bi izvedela, koliko oziroma kateri mladi so še pripravljene odtrgati za delo v MA vsaj urico prostega časa.

Anketo bomo izvedli le med neporočenimi mladinci, kajti znano je, ko se poročijo ni časa za nič drugega več. (Vsak izgovor je dober.) Anketa naj bi vsebovala potrebnega dela še vprašanje oz. misli o možnosti razširitve in večje aktivnosti MA Color.

O izidu ankete bomo obvestili tudi bralce "Colorjevih Informacij".

Podjetje "Gradles" Medvode je izdelalo dokončen obračun del pri adaptaciji objekta razvojnega sektorja. Adaptacija po načrtih vključno z dodatnimi deli nas je veljala 3.417.202,25 dinarjev. Zadnji račun v znesku 518.195,10 dinarjev je bil plačan iz pospešene amortizacije. Celotna dokumentacija je bila pregledana s strani komisije, ki jo je imenoval delavski svet.

POLKVALIFIKACIJE

Delavski svet je na 22. in 23. seji sprejel sklep o priznanju polkvalifikacije po čl. 25 pravilnika o izobraževanju sledečim članom delovne skupnosti:

Kristini Krmel	Francu Jenko
Ani Križaj	Pašku Taližaniču
Janezu Polenšek	Julijani Zadravc
Slavku Maček	Štefanu Srež
Štefanu Zadravcu	Rozaliji Zaletelj
Janezu Aljažu	Jožetu Ruglju
Justini Osredkar	Tereziji Jurčec
Martinu Hercog	Antonu Jerasu

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Po predlogu odbora za kadrovska vprašanja je delavski svet na 23. redni seji sprejel sklep o razpisu naslednjih štipendij za šolsko leto 1973/74:

- 4 štipendije na Ekonomski srednji šoli
- 4 štipendije na Tehnični srednji šoli - kem. odd.
- 3 štipendije na Ekonomski fakulteti

Mimo tega je delavski svet odobril plačilo šolnine na Visoki šoli za organizacijo dela za dva delavca, ki izpolnjujeta pogoje. Obenem so bila odvojena sredstva za vzgojo potrebnih kadrov ob predvidenem nakupu računalnika.

VEČ ZA VARNOST

Po dogovoru s podjetjem "Varnost" Ljubljana, ki opravlja za nas vratarstvo službo, bomo odslej prispevali mesečno 9.704.- din več, oziroma smo povišali umro postavko od prejšnjih 7.95 din na 8,50 dinarjev.

PRIZNANJE

Društvo invalidov Ljubljana-Šiška nam je z ozirom na posebno skrb, ki jo naše podjetje posveča zaposlovanju in rehabilitaciji invalidov, podelilo priznanje, ki že krasi steno v sejni sobi.

POMOČ GODBI

Delavski svet je sklenil iz sklada skupne porabe izplačati Godbi na pihala Medvode denarno pomoč v višini 5.000.- dinarjev za nakup prepotrebne opreme.

ZAHVALA

Občinski odbor Rdečega križa Šmarje je poslal zahvalo našemu podjetju za dodeljeno pomoč Kozjanskemu. Obljubljajo, da bo denar namensko uporabljen in poslan organizacijam Rdečega križa na njihovem območju.

NOVICE ...

... na 22. redni seji so člani delavskega sveta sprejeli sklep o do-delitvi proste sobe v Medvodah šte. 19 tov. Momiru Savoviču...

... na delovno mesto vodja razvojne skupine je bil po sklepu 22. seje delavskega sveta razporejen tov. Ernest Trinkaus, dipl. ing.

NOVI PROSTORI

Predstavnštvo Sarajevo se je preselilo v nove prostore, ki so v objektu "Zvezda B" v Dobrovoljački ulici št. 50 a. Delavski svet je odobril nakup prostorov od ŽGP Sarajevo za ceno 360.000 dinarjev.

ZA KUMROVEC

Akciji za zgraditev spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu smo se pridružili tudi mi. Na predlog izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije je delavski svet sprejel sklep o nakazilu 10.000.- dinarjev iz sklada skupne porabe.

DOGOVOR O ZDRUŽEVANJU

Delavski svet je na 23. seji sprejel sklep, da se organizira skupni sestanek članov delavskega sveta, članov osnovne organizacije Zveze komunistov, predstavnikov sindikalne organizacije, mladinske organizacije ter vseh članov komisij, ki so že sodelovali na pogovorih o združevanju. Na sestanku, ki mora biti sklican do 4. avgusta, naj bi se določil koncept nadaljnjega sodelovanja s sorodnimi podjetji naše stroke.

NAJETJE KREDITOV

Delavski svet je na 23. redni seji sprejel sklep o najetju več kreditov. Tako nam je Ljubljanska banka pretvorila kratkoročni kredit v dolgoročni v znesku 3.750.000.- dinarjev za dobo 10 let po 9% obrestni meri. Po republiških in zveznih predpisih nam je kratkoročni izvozni kredit banka pretvorila v dolgoročni v znesku 667.000.- dinarjev za dobo 25 let po 4% obrestni meri.

VROČENJE SREDSTEV

Delavski svet je sprejel sklep o vročitvi 350.000.- dinarjev za dobo 10 let po 1% obrestni meri pri Ljubljanski banki, podružnici za stanovanjsko izgradnjo iz sklada skupne porabe - dela za stanovanjsko izgradnjo. Po preteku 10-mesečne dobe bomo pridobili pravico do najetja kredita za stanovanjsko izgradnjo v znesku 612.000.- dinarjev z odplačilnim rokom 10 let. Kredit bomo uporabili za stanovanjski kredit našim delavcem preko Ljubljanske banke v skladu z določili zakona o programiranju in financiranju gradnje stanovanj po Ur. listu št. 5/72.

NA NOVO SO SE ZAPOSILILI:

Majda Košir za nedoločen čas v oddelku mešalnice
Terezija Bertancelj za nedoločen čas v kadrovskem oddelku
Svetislav Vidovič za določen čas v skladišču materiala - odprema
Andrej Mrak za določen čas v oddelku mešalnice
Ljudmila Setnikar za nedoločen čas v oddelku mešalnice
Andrej Kos za določen čas v oddelku mešalnice
Ing. Marjan Kerže za nedoločen čas v razvojnem sektorju
Jagoda Raca za nedoločen čas v kadr.splošnem sektorju
Marino Lepej za določen čas v oddelku mešalnice
Rade Despotovič za nedoločen čas v skladišču materiala - prevzem
Bojan Rauh za določen čas v razvojnem sektorju
Zvone Polenšek za nedoločen čas v skladišču materiala - odprema

od vojakov sta se vrnila

Marjan Zavbi
Mihael Fock

Službo so prekinili

Jože Mustovar iz skladišča materiala - prevzem
Juraj Podvez iz oddelka mešalnice
Jože Neveršnik iz razvojnega sektorja
Justina Kovačič iz finančnega sektorja
Djuro Straka iz skladišča materiala - prevzem
Andrej Jarc iz vzdrževalnih obratov
Anton Kopač iz skladišča materiala - prevzem
Marjan Primožič dipl.ing. iz kadr.spl. sektorja

odšel k vojakom

Janez Strukelj iz OTK

ČESTITKE :

Mariji Burja iz finančnega sektorja in Francu Burja iz skladišča materiala - odprema se je rodila hčerka - čestitamo!
Fani Pajk iz komercialnega sektorja se je rodila hčerka - čestitamo!
Sašu Isteniču iz oddelka mešalnice se je rodila hčerka - čestitamo!
Jošku Jakopiču iz OTK se je rodil sin - čestitamo!

KEGLJAČEM POKAL

Na kegljišču "Hidro" je bilo v počastitev Dneva vstaje sindikalno prvenstvo Medvod v borbenih igrah za prehodni pokal Godbe na pihala. Nastopilo je 14 ekip, med katerimi je bila naša najboljša s 558 podrtimi keglji pred Gradlesom 530, Hidrom 516, Celulozo, 477, Donitom 467 itd. Naši kegljači so tako že drugič osvojili prehodni pokal. Čestitamo!

MLADI COLORJEVCI

Kljub pisanju v prejšnjih številkah "Colorjevih informacij", se delavnost mladine v našem podjetju ni prav nič spremenila. Kot že tolikokrat omenjena pešičica mladincev, ki se zavzemajo za obstoj in delavnost naše mladinske organizacije, je še vedno ostala le pešičica. Ni in ni nikogar, ki bi bil še pripravljen delati v MA. - Čas je, da se prebudite, saj je vendar že poletje. - Vem, da bodo zopet te besede ostale le na papirju. Toda naj vedo vsaj starejši, ki so včasih aktivno delali v MA Color, kako se to njihovo začeto delo slabo vodi!

Včasih so mladi z veseljem delali v mladinskih aktivih, danes pa ne more mlad človek najti urico prostega časa za koristno delo.

Če bo šlo tako naprej, bomo morali MA Color Medvode izpisati iz seznama mladinskih organizacij na področju občine Ljubljana - Šiška. Mislim pa, da bi bilo zelo grdo in sramotno, da Color z 120 zaposlenimi mladinci ne bi imel MA.

KRONIKA ENEGA DNE NA VZDRŽEVALNI LADJI

En dan sem bil nepristranski opazovalec v naših vzdrževalnih obratih:

Dnevni program za dan 28.6. 1973.

Redni letni remont in montaža tretjega reaktorja v sintezi ter tekoča popravila pri okvarah po obratih.

Približno ob pol šestih odpre vrata vzdrževalnih obratov tisti, kateremu ni do spanja v jutranjih zlatih minutah. Prva njegova naloga je, da iz stare škatle, ki ji pravimo radio, izvabi kakšno poskočno. Ob tričetrt na šest je v garderobi že kar precejšna debata. Par minut pred šesto pridejo še zadnji, to so tisti, ki hvalijo zadnjih pet zlatih minut ali pa tisti, katerim je železnica prekrižala načrt, da bi sodelovali v jutranji debati. Sredi debate nas glasni pip pip pip iz stare škatle in kukavica iz starinske ure na zidu postavi pred dejstvo, da se je uradno začel delovni dan, enak včerajšnjemu ali jutrišnjemu.

Na sceno stopi mojster vzdrževanja, najprej določi ekipe in dežurnega vzdrževalca za tekoče vzdrževanje. Vsaka ekipa, to so dvojke, trojke ali četvorke je sestavljena iz enega ali dveh ključavničarjev ter pomožnih delavcev. Ekipa ima svojega vodjo, s katerim se mojster dogovori o predstoječem delu. Ker je na programu remont in montaža v sintezi, se vse ekipe napotijo v sintezo. Dve ekipi ostaneeta v delavnici, ena v strojni delavnici v stari tovarni, ena pa v ročni delavnici, kjer pripravljata razne strojne dele za vgraditev v sintezi. Vse ostale ekipe, ki so razporejene po etažah sinteze, v kurilnici se zagrizeno spoprimejo z delom.

Okrog sedme ure pa se že začne cirkus, ki je tudi glavni vzrok za te vrste vrstice.

Ekipa za demontažo nepotrebnih prituklin pri reaktorju rabi kotno brusilko, katero tudi dobi, ravno tako rabi kotno brusilko ekipa za montažo cevovodov pri novem reaktorju. Dogovorjeno je, da brusilka potuje od enih do drugih. Vsi zagrizeno delajo, ker je za remont določen rok izgotovitve. Takrat se pojavi tretji kandidat za brusilko. Vodja elektricarjev Dubokovič in njegova ekipa jo rabi pri montiranju nosilcev za kable. Pri prerakanju in prerivanju za brusilko jo dobi močnejši, seveda, to je Dubokovič, saj je športnik od glave do pete in nosilec največ medalj na mali olimpijadi. Zmagoslavje pa je kratko, dežurni vzdrževalec rabi brusilko v ročni delavnici za izdelavo krilca pri črpalki iz kuhinje lakov. Prednost imajo tekoča nujna dela in vse tri ekipe ostanejo praznih rok. Ta primer pa tisti dan ni bil edini. Enako se je dogajalo z varilnim aparatom. Vozil so ga iz etaže na etažo. Problem pa ni bil samo v pomanjkanju orodja in strojev, ampak tudi v zastarelosti orodja. Ključavničar in dva delavca so morali sneti mešalko v reaktorju. Po parih urah mučenja smo prenehali, ker z našim zastarelim navojnim snemalcem nismo bili kos tej nalogi. V sosednji tovarni smo si morali izposoditi hidravlični snemalec, s katerim je bilo delo hitro opravljeno. Pri

vsem tem se mi je vsiljevala misel, da delamo vzdrževalci tako, kot tisti, ki hoče pri pogrnjeni mizi pojedsti kosilo brez žlice.

Morda ne bi bilo odveč, če bi s tem opozoril odgovorne organe v tovarni, da vzdrževalci brez prepotrebne osnovnega orodja ne morejo izvrševati zadanih nalog s polno močjo. Prav tako je z delovnimi prostori, kjer morajo delati trije ključavničarji na enem primežu. Precej delovnih ur pa prebijemo tudi v avtomobilu, ker je strojna delavnica še vedno v stari tovarni. Nove delavnice so že dalj časa obljubljeni, toda vse tako kaže, da odgovorni ne mislijo tako kot mi.

Na kraju bi rad opozoril še na problem rezervnih delov. Vsi vemo, koliko izgubimo, če stroj v proizvodnji stoji. Krivci smo po menju večine vedno vzdrževalci, kar pa v resnici ni tako. Naša naloga se konča takrat, ko naročimo nov strojni del v naši nabavni službi. Vsa teža mirovalnih ur stroja se preseli v nabavo. Toda v tem sestavku ne bi rad razglabljal o krivdi nas, vzdrževalcev ali koga drugega, opozoril bi na drug problem rezervnih delov, o katerih predvidevamo, da se bodo po določenem času obrabili, na zalogi jih pa nimamo. Vse najbolj aktualne dele je naša služba že pred časom evidentirala in predala spisek v nadaljni postopek, toda teh prepotrebni delov še nimamo na zalogi. Omenil bi samo nekaj kritičnih delov, variatorji pri PM, cilindri za hidravliko pri trovaljčnikih, ležaji, rebraste gumijsve cevi, odporne proti topilom itd. Manjši problemček so tudi pipe za točenje topil v polnilnici. Za popravilo dotrajanih pip porabi ključavničar toliko delovnih ur, da bi za tisti denar lahko kupili že več novih pip. Te pipe so naročene že več mesecev, toda jih ni. Zakaj?

Morda bi nekdo od odgovornih delavcev v naslednji številki naših informacij odgovoril na teh nekaj vprašanj, ki tarejo nas vzdrževalce. Upajmo, da se bo oglasil!!

ŠARŽERJI ZA JASNO PRIHODNOST

Kolektiv šaržirnice je na sestanku 16.7.1973 izrazil željo, da se v internih predpisih jasno opredeli usoda delavcev, ki morajo zaradi zmanjšane delovne sposobnosti zapustiti sedanje delo.

Zdaj veljavni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov v 26. členu navaja, da na predlog sindikalne podružnice delavski svet lahko prizna enako višino osebnih dohodkov delavcem, ki si morajo začasno zaradi zdravstvenih vzrokov zamenjati delovno mesto. To določilo se zdi članom kolektiva šaržirnice premalo precizirano, predvsem pa dopušča subjektivne ocene. Delavci se upravičeno bojijo, da bo nekemu priznana pravica do osebnega dohodka, kot ga je imel pred premostitvijo, drugemu pa ne.

Delavci so na sestanku pravilno ugotavljali, da se zaradi stalnosti teh delavcev, zaradi majhne fluktuacije, povprečna starost povečuje. Večina delavcev stopa proti štiridesetim letom in čez, ko se začno kazati znamenja zmanjšanja fizične sposobnosti, predvsem grobe fizične moči. 50-kilogramska vreča ni več igrača, ampak postane resnično breme. In teh vreč mora šaržer prenesti na stotine.

Posebno vprašanje pa je učinek prahu, ki so mu izpostavljeni delavci. Obrat ima sicer urejeno centralno prezračevanje, ki pa še zdaleč ne zadostuje. Učinek prahu se bo prej ali slej pokazal na starejših delavcih. Morda se do zdaj ni samo zaradi tega, ker delavce premeščamo takoj, ko se po mnenju pristojne zdravstvene službe pojavijo prvi znaki poslabšanega zdravstvenega stanja.

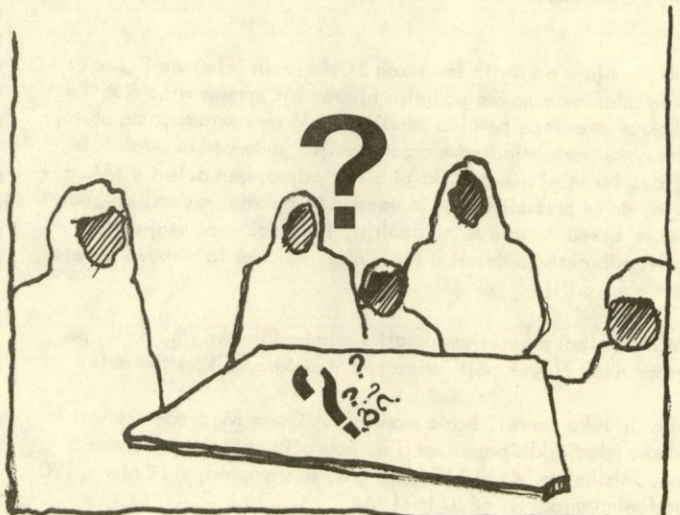
Na koncu sestanka so se člani kadrovskega odbora in delavci dogovorili, da bo kadrovski odbor pripravil osnutek za spremembo pravilnika tako, da bo že vnaprej vsakomur jasna usoda, če bo nastopilo obolenje, ki bo zahtevalo začasno premostitev. tudi del dohodka, ki ga je v svojem službovanju ustvaril v preteklem času. Ta pojem je v našem novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov delno že uveljavljen, saj ga praktično nagrajujemo dvakrat. Prvič s tem, da je višji osebni dohodek določen za daljšo delovno dobo in to neodvisno od tega, kje je delavec delal, na drug način pa s posebnim dodatkom na minulo delo, ki se večja na vsakih 5 let zaposlitve v Colorju.

Pomembnejši pa je pojem solidarnosti, ki pa ga v naši praksi še ne poznamo dovolj. Solidarnost med delavci naj v prvi fazi pomeni neke vrste dogovor o tem, da se vsem delavcem ne glede na njihov delovni prispevek in na kvalitete, ki jih imajo, omogoči tolikšen osebni dohodek in ostale pravice, da ne bo socialno ogrožen. Po drugi strani pa pomeni solidarnost tako pomoč med delovnimi ljudmi, da je vsakdo lahko prepričan, da ne bo nenadoma postal nepotreben in da bo lahko ostal v kolektivu tudi naprej. Iz tega naslova bo vsekakor mogoče pripraviti dopolnitev pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, s katero bo delavcu ki zbolí, omogočeno da bo, kljub temu, da bo razporejen na slabše plačano delo, obdržal pod določenimi pogoji osebne dohodke, kot če bi bil zdrav in za delo sposoben.

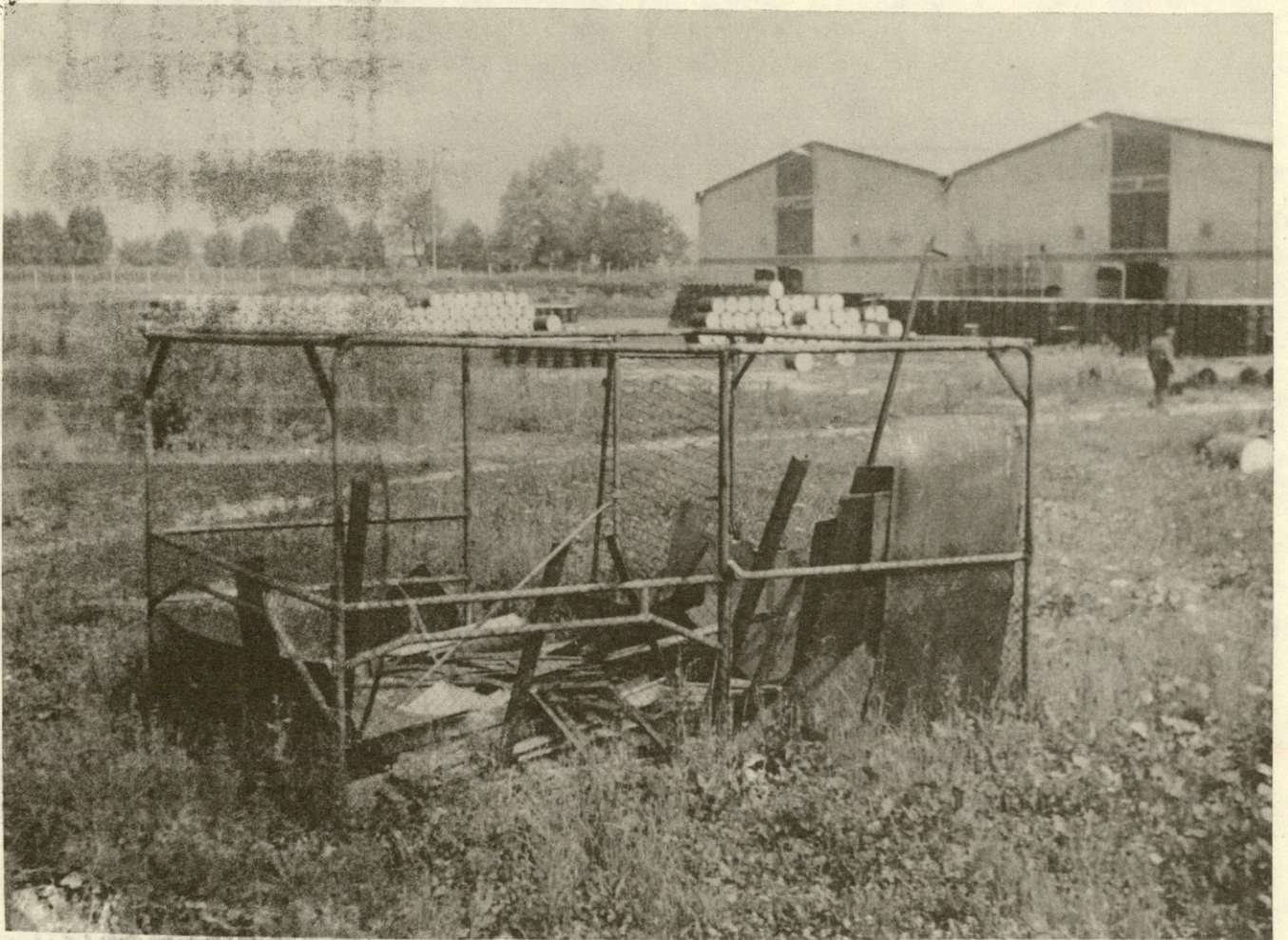
PRIPIS ODGOVORNEGA UREDNIKA

Želja delavcev šaržirnice oz. želja kateregakoli delavca v Colorju je garancija, da bo v slučaju, ko ne bo več mogel opravljati dela na delovnem mestu, preskrbljen, in mu ne bo treba na stara leta iskati kruha drugod. Določila o tem, da delavec v slučaju bolezni obdrži pravico do enakega osebnega dohodka, so bila že zapisana v enem naših prej veljavni h pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov. Pravilnik iz leta 1967, kot tudi pravilnik iz leta 1971, pa teh določil nimata več. Vzrok za to je predvsem v političnem gledanju na problematiko o delitvi osebnih dohodkov, ki se je v letu 1967 oz. 1965 spremenilo. Vsepovsod je bilo poudarjeno načelo, naj vsakdo prejme le toliko, kolikor ustvari med delovnim časom.

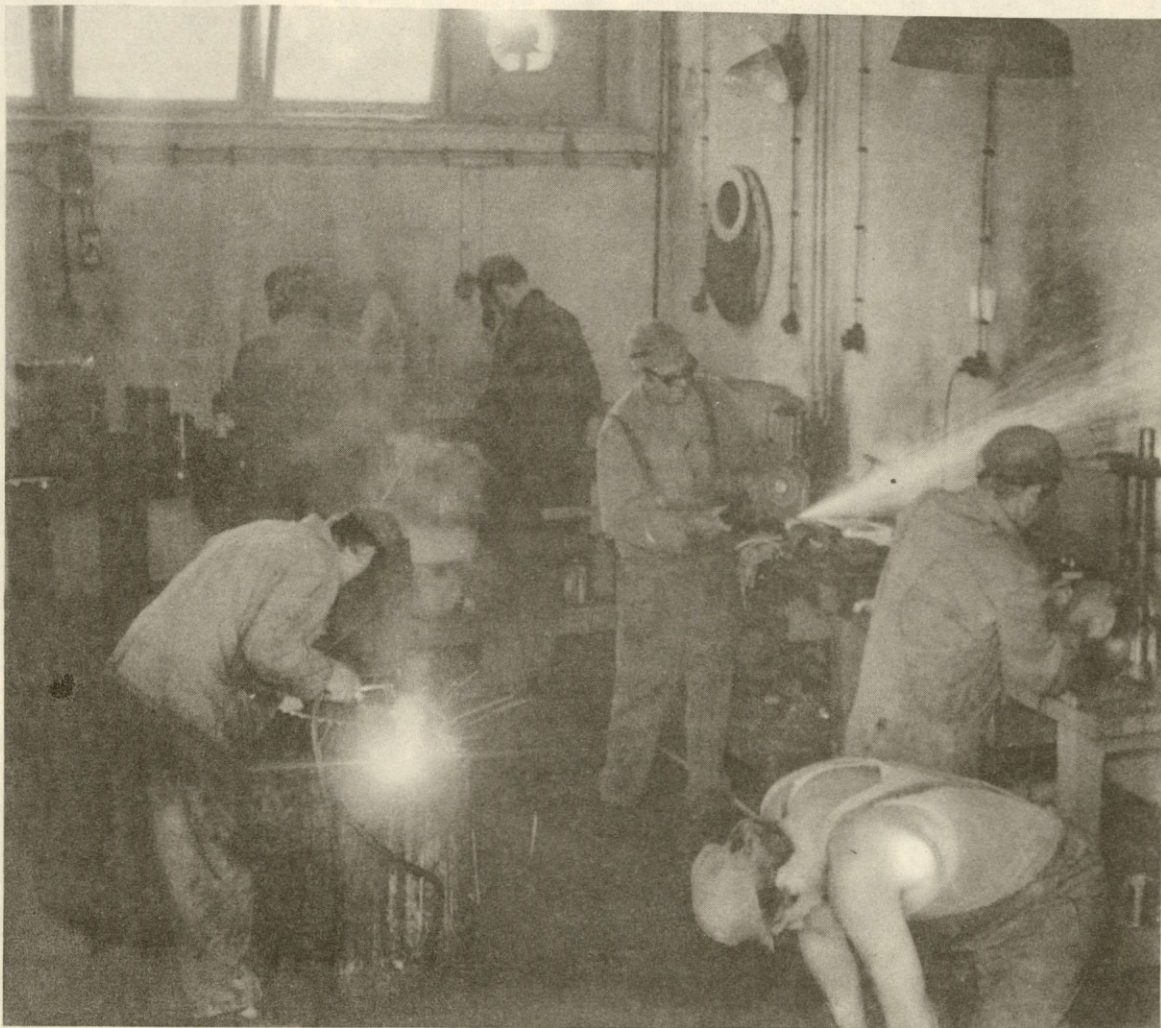
Novi zakon, predvsem pa nova ustava pa uvajajo v naše delo dva popolnoma nova pojma in sicer "pravico do minulega dela" in pojem "solidarnosti". Pravica do minulega dela je po novem neodtujljiva pravica in zato vsakomur poleg dela, ki ga opravlja ta hip pripada

OBISK SINDIKALNE ORGANIZACIJE ZRN

Na pobudo in prošnjo Mestnega odbora sindikata industrije in rudarstva nas je 20.6.1973 popoldne obiskala 27 članska delegacija sindikatov iz ZRN za panogo kemije, papir in keramike. To so bili v glavnem mlajši člani, ki se šolajo za bodoče sindikalne delavce v njihovi branži.

Najprej so si ogledali naše proizvodne obrate v novi tovarni. Uvodni oris naše proizvodnje jim je v imenu tehničnega vodstva podal ing. Franci Petek. V enournem ogledu so si naši gostje ogledali tovarno, nato pa so sledili politični razgovori in izmenjave mnenj med njihovo delegacijo in predstavniki družbeno političnih organizacij ter samoupravljanja "Colorja". Razgovori so potekali v lepo urejeni novi sejni dvorani.

V pozdravnih besedah vodje nemške delegacije je bilo najpomembnejše poudarjeno to, da njihova delegacija obžaluje grozodejstva, ki jih je nacizem zakrivil v drugi svetovni vojni nad našim prebivalstvom in našo prelepo deželo. Poudarjeno je bilo, da so prav sindikati garancija, da se tako žalostna zgodovina ne bo nikoli ponovila.

Najprej smo jih uvodoma seznanili z organiziranostjo sindikalne organizacije v podjetju, povezave sindikalne organizacije z višjimi sindikalnimi forumi in ostalimi organizacijami.

Prav tako so bili seznanjeni s strukturo samoupravljanja na ravni podjetja, kar jih je še posebno zanimalo. Po uvodnih besedah predsednika sindikata in predsednika delavskega sveta so pričela deževati njihova vprašanja, ki so nas precej presenetila glede na zelo dobro poznavanje našega samoupravnega socialističnega sistema. Njihova vprašanja so bila precej teoretična in na visokem nivoju. Presenetilo nas je, da tako mladi delavci iz neposredne proizvodnje, saj je bila povprečna starost 22 let, postavljajo tako razgledana in komplicirana vprašanja.

Naj naštejemo nekaj vprašanj, ki so se med drugim nanašala konkretno na življenje in delo v našem kolektivu:

- Vloga organizacije Zveze komunistov v podjetju.
- Kako zainteresirati neposredne proizvajalce za samoupravljanje.
- Koliko žensk in mladine deluje v organih samoupravljanja.
- Zakaj je odstotek žena tako majhen v teh organih glede na število zaposlenih.
- Kako se uveljavlja mladina v samoupravi.
- Kako deluje odbor za kršitev delovnih dolžnosti in vloga sindikata v njem.
- Kdo je odgovoren za kršitev HTV predpisov in kakšne so sankcije za kršitev.
- Zakaj naši delavci ne nosijo zaščitnih sredstev (maske, čelade, očala).
- Kako je preskrbljeno za družbeni standard delavcev (prehrana, stanovanja, rekreacija in podobno).

Ker je bil čas delegacij po programu omejen, smo po dveh urah efektivnega izmeničnega pogovarjanja zaključili naš sestanek.

Z obeh strani smo ugotovili, da so bili razgovori poučni in so potekali v prijateljskem in sproščenem vzdušju.

Na koncu smo si izmenjali skromna spominska darila ter se prijateljsko razšli z željo, da bi do takih neposrednih stikov še prišlo.

VPRAŠNJE POVEČANJA LETNIH DOPUSTOV

V eni zadnjih številkih smo objavili zapis in tolmačenje novega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. V tem zapisu smo tudi povedali, da je najkrajši dopust po novem zakonu 18 dni in da že v letošnjem letu tak dopust pripada vsem, ki so po osnovah in merilih sedaj veljavnega pravilnika o delovnih razmerjih imeli manj dopusta kot 18 dni.

Po telefonu pa so mnogi spraševali, zakaj povečujemo dopust samo tistim kategorijam posameznikov, ki so imeli manj kot 18 dni dopusta in zakaj proporcionalno v letošnjem letu ne povečamo dopusta vsem delavcem.

Smatramo, da povečanje dopusta v sredi koledarskega leta, ko so fiksirani plani in naše obveznosti do partnerjev in družbe, ne more biti realizirano. Vsak povečan dan dopusta pri posamezniku povzroči določeno manjšo proizvodnjo in uspeh podjetja, če niso predhodno podvzeti ukrepi za povečano produktivnost ipd. Delavcev, ki so imeli manj kot 18 dni dopusta, je v celi tovarni samo 34 oz. nekaj več kot 5 %, in tako ti dopusti, ki so se povečali pri posameznikih samo za 1 ali 2 dni, na zgornje elemente ne morejo vplivati. Vsekakor bodo dopusti nekaj višji v prihodnjem letu. Višina teh dopustov pa bo odvisna od samoupravnega sporazuma, ki ga bomo delavci sprejeli še v teku letošnjega leta.

V tem sestavku pa bi rad odgovoril še na druga vprašanja. Če zasledujemo predpise o delovnih razmerjih od ustanovitve naše države, lahko ugotovimo sledeče: do leta 1963 je veljalo, da je najmanjši dopust 12 delovnih dni, najdaljši pa 30. Z novo ustavo leta 1963 in zakoni, ki so ji omogočili uporabo je bilo določeno najmanjše število delovnih dni na 14, največje na 30. Z novim osnutkom ustave SFRJ in SRS ter Zakonom o medsebojnih odnosih v združenem delu pa je najmanjši dopust 18 dni in največji 30. Kaj iz tega lahko povzamemo. Predvsem je interes zakonodajalca, da se dolžina dopustov posameznih kategorij čimbolj izenači. V letih, ko je veljal predpis, da je minimalni dopust 12 dni, smo predvsem mladi dostikrat kritizirali takšno ureditev in ugotavljali, da mlajši vrstniki celo rabiyo več dopusta kot starejši. To predpostavko smo dokazovali tudi z dejstvom, ki je bil v navadi v Colorju pa tudi v drugih podjetjih, da tisti, ki imajo 30 dni dopusta redkokdaj porabijo ves dopust v trajanju 30 dni in ga nekaj takorekoč podarijo podjetju, ali pa da ostanek nad 25 dni porabijo za vse drugo kot za to, čemur je dopust namenjen.

Novi zakon torej ugotavlja, da je bila večkrat izražena misel o enakosti do pravice dopusta utemeljena. Kdor hoče uspešno delati na delovnem mestu pa naj bo starejši ali mlajši delavec, rabi določen čas v letu da se odpočije in si nabere novih moči. Zato naj bodo dopusti čimbolj enaki. Tak predlog nameravamo vnesti tudi v osnutek samoupravnega sporazuma v delovnih razmerjih, ki ga pripravljamo.

Minil je čas toplih plaščev, nogavic in obutve. Sonce je pokazalo svojo moč in ogrelo zaspano pokrajino in njene prebivalce. Vse je zaživel v bujnih poletnih barvah. Prišel je čas, ko je delovni človek pričel razmišljati kje, kdaj in kako bo preživel svoj letni dopust. Dopust je čas, ko se človek vsaj delno izključi iz vsakdanjega toka dogodkov in problemov in pohiti v hribe ali na morje, skratka v naravo, kjer si nabere novih moči za uspešno nadaljnje delo.

Vsem je poznano, da naše podjetje razpolaga s počitniškimi domovi na Voglu, Umagu in Crikvenici. Interes letovanja v vseh domovih je zelo velik, tako da ni bilo mogoče vsem ustreči. Na žalost pa ugotavljamo, kar moramo tudi priznati, da nimamo vedno pravega odnosa do teh domov. Prevsam se to nanaša na dom na Voglu pa tudi na ostale. Le z vašo pomočjo bomo lahko stvar popravili.

Na tem mestu bi vas želeli opozoriti oz. dati nekaj navodil za koriščenje uslug v naših domovih na morju. Vsaka hišica oziroma stanovanjska enota je opremljena z enako opremo in inventarjem, knjigo gostov in knjigo vtisov. Ob prihodu kontrolirajte opremo in inventar po spisku, ki se nahaja v vsaki hišici. Vse pomanjkljivosti in okvare je potrebno vpisati v knjigo. Ne jezite se takoj na te okvare in pomanjkljivosti, če jih najdete. Tudi doma ni vedno vse v najlepšem redu. Skušajte določene stvari urediti oziroma popraviti sami, v kolikor pa dela niste večči, pokličite na pomoč soseda ali pa to ob prihodu v službo javite tov. Danetu Založniku. Delali bomo vmesne kontrole in stroške za nejavljene napake zaračunali koristniku hišice. Obvezno je vpisovanje v knjigo gostov z vsemi podatki, ki jih knjiga zahteva. Pred odhodom iz hišice je potrebno vse prostore dobro prečistiti, prezračiti in pomiti tla. Prosimo vas, da v omaricah v kuhinji ne puščate raznih začimb in hrane.

Vse to naj bo v našem skupnem interesu, da bo bivanje ob morju čim prijetnejše in lepše. Prosili bi vas, da poskrbite tudi malo za čistočo v okolici doma. Naj vam ne bo pretežko odstraniti razne smeti, populiti na peščenih delih travo, zaliti rože itd.

V parih besedah smo vam želeli pojasniti pravila domovanja v naših domovih v želji, da bi se prijetno počutili vsi, ki zdaj letujete in da se bodo dobro počutili tudi tisti, ki bodo prišli letovat za vami.

KATALIČNE PLINSKE PEČI IMAJO TUDI SLABE LASTNOSTI

Prejšnjo zimo je v Šmarju-Sap v isti noči umrla tričlanska družina: oče, mati in dojenček, ker so v spalnici kurili s plinsko pečjo. Nekaj za tem je v Medvodah umrl 20-letni fant, ker je spal v sobi, ki jo je ogrevale s plinsko pečjo. Še nekaj dni kasneje so v Medvodah otroci rešili nezavestno mater, ki se je kopala v kopalnici, ki je bila ogrevana s plinsko pečjo.

To je samo nekaj primerov, ki se jih spominjamo iz ene zimske sezone in so nastali v moji bližnji okolici. Koliko je teh primerov po vsej državi?

Zakaj so nastale te nesreče? Prav gotovo je glavni vzrok nepoučenost uporabnikov. Naše tovarne so začele pošiljati na trg takozvane katalitične plinske peči šele pred petimi leti, nekaj let prej pa so se pojavile pri nas enake peči iz uvoza. Zdaj imamo v državi tri velike proizvajalce teh peči, nekaj pa se jih prav zdaj pripravlja na začetek proizvodnje. Ker imajo naši ljudje tako kratkotrajne izkušnje s plinskimi pečmi, ki nimajo odvodov plinov, ne poznajo njihovih nevarnosti. Proizvajalci močno hvalijo njihove prednosti, hvale so tudi vredne, previdno pa molčijo o slabostih in nevarnostih. Za odpravljanje nesreč pa je samo ena pot: natančno spoznati način ravnanja s temi pečmi. Naš znani strokovnjak dr. Milčinski ugotavlja v enem od svojih del, da nesreč z električnim tokom skoraj ne poznamo več, pa čeprav je električna energija zelo nevarna in se neverjetno naglo širi. Zakaj? Ko so se ljudje v prejšnjih desetletjih prvič srečevali z električno energijo, njenih nevarnosti niso poznali, še manj pa so imeli privzgojenih nevarnosti. V današnjih dneh pa se že dojenček srečuje s to nevarnostjo in je v svoji otroški dobi deležen vzgoje in opozoril, ki jih včasih ljudje niso imeli, saj so se z električno srečali v najrazličnejši starosti. Marsikdo šele v visoki starosti.

Trdim, da bo tudi z uporabo plina podobno, pa tudi z uporabo plinskih katalitičnih peči brez odvoda zgorelih plinov. Žrtev bo tem manj, čimprej bodo ljudje spoznali nevarnost!

Črtati uporabo plina in plinskih peči iz našega življenja nima smisla, ker imajo prednosti, ki jih ne moremo najti pri nobeni drugi vrsti energije. Plin je prav gotovo kralj energij in bo v našem življenju vedno bolj prisoten. Tudi zato smo dolžni ljudi čimprej in čimbolj opozoriti na nevarnosti.

Pri plinskih katalitičnih pečeh brez odvoda plinov v dimnike ugrajujejo proizvajalci katalizatorje, ki izredno strupeni plin ogljikov monoksid pretvarjajo v manj nevarni ogljikov dioksid. Toda popolnega izgorevanja ni. Da pri tem o raznih okvarah in nenormalnem delovanju ne govorimo. Če proizvajalci še tako zagotavljajo zanesljivost katalizatorjev pa ne morejo opravičiti osiromašenja kisika v prostoru, kjer taka peč gori; za izgorevanje 1 kg plina porabimo 14 kub. metrov zraka. V majhnem prostoru, recimo 3 x 4 x 2,50 m bo zmanjkalo zraka, boljše kisika, že po 8 urah, če uporabljamo običajno peč, ki porabi 250 gramov plina na uro. Razumljivo je,

da v takem primeru preneha gorenje in življenje.

Zato zdaj veljavni predpisi o izgradnji naprav za tekoče naftne pline (Ur. list SFRJ, št. 24/71) prepoveduje uporabo plina v prostorih, ki so manjši od 15 kub. metrov. Prav tako je prepovedana uporaba tekočega naftnega plina v spalnicah, kopalnicah, v prostorih pod zemljo itd. Že zaradi tega je nesmiselno na perspektivah tako poudarjati, da so njihove peči na kolesih in se peč z lahkoto postavi v katerikoli prostor. Ne more se prestavljati, ker se ne sme, posebno ne v prostore, ki sem jih navedel.

Majhni prostori, v katere slabo doteka svež zrak so smrtno nevarni, če v njih uporabljamo plinske peči brez odvoda plinov. Prodajalci zagotavljajo, da v svetu mnogo uporabljajo te peči. To je res, vendar ne tako mnogostransko. Uporabljajo jih v prostorih, ki so veliki in ki se neprestano odpirajo, npr. v trgovinah, bifejih, velikih dvoranah, nikakor pa ne v spalnicah.

Mnogi, ki zagovarjajo plinske peči, pravijo, da tudi plinske kuhalnike uporabljajo že več let pa ni nevarnosti za zastrupitev. Povedati moramo, da je med kuhanjem in ogrevanjem zelo enostavna, vendar pomembna razlika: kuhamo uro ali dve, ogrevamo pa več ur.

Pri ogrevanju s plinsko pečjo brez odvoda plinov pa se pojavlja še ena neprijetnost, ki sicer ne ogroža zdravja, uničuje pa nam stanovanje. Pri izgorevanju plina nastane poleg ogljikovega dioksida tudi voda. In to ne malo: iz vsakega kg plina skoraj 2 kg vode.

Razmišljanje strnimo takole:

- 1) Pri uporabi plinskih peči se strupeni ogljikov monoksid lahko pojavi v nevarni količini, posebno pri pečeh, ki nimajo dodatnih varovalnih naprav za CO.
- 2) izgorevanje plina pomembno osiromaši zrak v manjših prostorih, ki se ne zračijo;
- 3) pri izgorevanju plina nastaja velika količina vodnih par, ki uničujejo stanovanje.

Če se že odločamo, da bomo kupili plinsko katalitično peč upoštevajmo predvsem tole:

- 1) Peč je uporabna samo za velike prostore, ki se stalno zračijo.
- 2) Nikoli ne uporabljajte peči med spanjem.
- 3) Ne popravljajte peči sami, ampak naročite pooblaščen servis.

NEUSTREZNO DRUŽBENO VREDNOTENJE VARNOSTI PRI DELU

Zakaj smo ljudje do nesreč pri delu mnogo bolj neprizadeti kot za druge nesreče, npr. prometne nesreče, potrese itd. S tem se je ukvarjalo več raziskovalcev, ki so prišli do tehle zaključkov:

1. Pri ljudeh prevladuje nerazumna miselnost, da so nesreče nekaj skrivnostnega in da zadostuje za ukrepanje proti njim že zdrava pamet.

Morda to drži za enostavna opravila doma, nikakor pa ne za zahtevna industrijska dela. Vzemimo kot primer, da bi vodja dela naročil novemu delavcu, naj opravi sicer enostavno opravilo, recimo, naj iztoči iz rezervoarja v sode vnetljivo tekočino pa ga pri tem ne bi poučil o tehniki varnega dela. Prav gotovo bi prišlo do nesreče. V tem primeru delavcu ne bo pomagal zdrav razum, saj mora spoznati metodo zaščite pred statično elektriko, vedeti mora kakšno orodje bo uporabil, kako se bo varoval pred nastankom eksplozivne zmesi, kako se bo zaščitil pred vdihavanjem hlapov, kakšno razsvetljavo bo uporabil itd.

2. Družba je v vsej svoji zgodovini cenila preziranje nevarnosti kot herojsko dejanje.

Vsi vladarji so za posebno dejanje v vojni podeljevali odlikovanja. Ta izjemna dejanja se nikakor ne morejo enačiti s preziranjem nevarnosti v urejeni industrijski družbi, kljub temu pa se posledice take miselnosti čutijo. Ne rečem, da delavec, ki hodi po strehi brez zavarovanja, ni pogumen, predvsem pa je neumen. Predobro nam je namreč znano, da bo tak delavec prej ali slej padel s strehe.

3. Javnost ni prizadeta zaradi posameznih nesreč, ki se dogajajo v industriji dan za dnem. Pretirano pa reagira, ko nastanejo kolektivne nesreče npr. eksplozije v rudnikih. V takih razmerah pogosto na hitro izsilijo pretirane predpise.

Javnost je ravnodušna, ko v naši državi vsakih 18 ur umre delavec na delu, ali ko vsakih nekaj minut nastane nezgoda pri delu. Če te posamične nezgode s smrtnim izidom seštejemo pa dobimo stotine mrtvih. Ti podatki pa so še bolj grozljivi. Tako je grozljiv tudi podatek, da smo v Jugoslaviji po vojni proizvedli armado 300.000 invalidov dela ali pa da je samo eno slovensko podjetje imelo po vojni že 180 nesreč s smrtnim izidom. Naravnost smešne pa so ideje tistih, ki pravijo, saj zaradi drugih vzrokov umre še več ljudi, npr. zaradi srčnih obolenj, zaradi samomorov itd. Dejstvo je namreč samo eno: iskati moramo vse možnosti, da se prepreči vsaka smrt, ki jo je možno preprečiti. Posebno smrt delavcev na delu. Nihče ne more biti ravnodušen do tega, da se vsak dan eden izmed nas ne vrne z dela.

4. Nekatere skupine ali posamezniki se zaradi finančnih vzrokov upirajo sprejetju zakonov o varstvu pri delu. Tako cela vrsta najbolj

razvitih držav ni ratificirala mednarodne konvencije o preprečitvi izdelave, prodaje in uporabe strojev brez varnostnih naprav.

5. Preprečevanje nesreč nalaga aktivno sodelovanje, kar pa ljudje štejejo za ogrožanje osebne svobode.
6. Do nesreč smo ravnodušni tudi zaradi psihološkega vpliva - surovosti v športu, filmu, tisku itd.

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKU NOVE USTAVE SRS

Kot je vsem znano je skupna komisija vseh zborov Skupščine socialistične republike Slovenije v zadnjih dneh junija pripravila predlog za končni tekst osnutka slovenske ustave.

V juliju je zasedal republiški zbor republiške skupščine, ki je predlog osnutka ustave dal v javno razpravo. Javna razprava bo trajala do 15. oktobra 1973, nakar bo osnutek ustave po postopku, ki je predpisan za sprejem ustave sprejet v Skupščini republike Slovenije.

Uredništvo našega časopisa se je odločilo, da bo tudi samo skušalo pomagati izvajalcem javne razprave s tem, da bo v našem časopisu objavljalo prispevke o osnutku ustave. V današnji številki si bomo zato ogledali nekaj poglavij in jih skušali vsebinsko razložiti.

Najpomembnejše v celi ustavi je verjetno dejstvo, da z novo ustavo postaja SR Slovenija država. Ta država temelji na suverenosti slovenskega naroda in na samoupravljanju in oblasti vseh delovnih ljudi. Slovenija je potemtakem samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov ter slovenskega naroda in italijanske in madžarske narodnosti. Za vsako državo je značilno, da ima svoje meje, svoje državljanstvo, svoj grb, svojo zastavo, svojo himno in svoje glavno mesto. Vse to je določeno v členih od 1. do 11. osnutka ustave. Slovenski državnosti pa daje poudarek tudi skupščinski sistem, predvsem pa nova določila o predsedstvu države SR Slovenije. Doslej smo imeli predsednika in predsedstvo samo v Jugoslaviji. Z novo ustavo, ki garantira Sloveniji državnost pa se predsedstvo uvaja tudi v Sloveniji. Predsedstvo ima po osnutku ustave podobna pooblastila, kot jih ima predsedstvo zvezne države Jugoslavije, in kar se nam zdi najpomembnejše, veljajo ta pooblastila še posebej za vojni čas oz. za čas v neposredni vojni nevarnosti. V tem času ima predsedstvo pravico izdajati uredbe z zakonsko močjo o vprašanih iz pristojnosti skupščine SR Slovenije, če se le-ta ne more sestati. Pomembna je tudi določba, ki se s takimi uredbami lahko začasno suspendirajo določbe ustave, ki se nanašajo na posamezne svoboščine in pravice delovnih ljudi in občanov.

Svojo državnost delovni ljudje in občani uresničujejo s suverenostjo in enakopravnostjo in narodno svobodo, z zemeljsko neokrnjenostjo ter obrambo socialistične ureditve; razvijajo samoupravne socialistične družbeno ekonomske odnose in zagotavljajo svoboščine in pravice človeka in občana ter ustvarjajo pogoje za vsestranski razvoj in napredek slovenskega naroda.

Vse, kar smo navedli v tem prvem izmed sestavkov o slovenski ustavi, je pravzaprav osebna izkaznica Socialistične republike Slovenije. Ustava sama prinaša ogromno novih določil in originalnih določb, ki jih v zvezni ustavi ni. Ravno zato bi morali v prvem poglavju odgovoriti tudi na vprašanje, zakaj se bomo v naši razpravi razgovorili predvsem samo o slovenski ustavi. Vsaka država ima svojo ustavo in je ustava temeljni dokument, po katerem se morajo ravnati vsi, ki v njej prebivajo, prav tako pa morajo biti v skladu z njo vsi zakoni in drugi predpisi, ki so za urejanje konkretnih vprašanj potrebni. Do sedaj je bila v Jugoslaviji najpomembnejša zvezna ustava, torej ustava socialistične federativne republike Jugoslavije. In kdor pozna republiško ustavo, ki je veljala doslej, je lahko ugotovil, da so posamezna določila te ustave dobesedno prepisana iz zvezne ustave. Po novi ustavi ureditvi pa je zadeva bistveno drugačna. Zvezna ustava, kot bo sprejeta še v letošnjem letu, pravzaprav niti ni ustava države Jugoslavije, ampak je skupen dogovor vseh šestih republik in dveh avtonomnih pokrajin o novih načelih, ki so sprejemljiva za vsako od republik in pokrajin. Potemtakem je zvezna ustava samo zbir temeljnih pravic človeka in občana, obenem pa kompromis med republikami in pokrajinami o družbeno politično ekonomski ureditvi.

S tega razloga torej ni potrebno obravnavati zvezne ustave, ampak je za nas, ki prebivamo v Sloveniji in smo državljani socialistične republike Slovenije pomembna predvsem republiška ustava.

V prejšnjem sestavku sem omenil, da bomo ob razpravah o novi ustavi pregledovali izključno samo republiško ustavo, češ da je zvezna ustava le dogovor med republikami. Zato smatram, da je najbolje, da že v prvi številki pregledamo še 4. poglavje republiške ustave, ki govori o svoboščinah, pravicah, dolžnostih in odgovornostih človeka in občana. V tem poglavju namreč zgornja trditve, češ da je za nas pomembna samo republiška ustava, ne drži v celoti. To poglavje zelo dobro obravnava tudi zvezna ustava in jo zato republiška ustava prevzema skoraj v takšnem tekstu in obsegu, kot so te pravice in dolžnosti orisane v zvezni ustavi. Res je pa, da so nekatere pravice v naši republiški ustavi precej razširjene od tistih, ki jih lahko zasledimo v zvezni ustavi.

Pomudimo se torej ob najpomembnejših določilih iz tega poglavja.

Nedotakljiva in neodtujljiva je pravica delovnega človeka do samoupravljanja, s katero se vsakomur zagotavlja, da odloča o svojih osebnih in skupnih interesih v organizacijah združenega dela. Vsakdo je odgovoren za samoupravno odločanje in nato tudi za izvajanje odločitev. Iz tega določila nedvomno izhaja zahteva vseh, ki se že 20 let srečujemo s samoupravljanjem. Doslej namreč nobena ustava niti zakon nista omenjala individualne odgovornosti pri samoupravnih odločitvah. Poznali smo samo kolektivno odgovornost, ki pa v praksi ni bila sankcionirana in torej razen moralne obveze ni obstojala nikakršna prisila družbe, da bi posameznik pri glasovanju v določenih problemih ravnal odgovorno in preudarno.

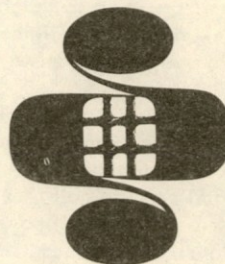
Občan, ki je dopolnil 18 let, ima pravico voliti in biti voljen za člana delegacije v Temeljni organizaciji združenega dela in biti izvoljen za delegata oz. člana skupščine družbeno politične skupnosti. To določilo jenekoliko spremenjeno od prej veljavnih določil ustave. S tem določilom namreč preneha obstojati pojem poslanca in vsega, kar je zvezano s tem pojmom. Nova ustava določa popolnoma nov volilni sistem, ki ga imenujemo delegatski sistem. V skupščini tako občinski, republiški ali zvezni, bodo o vprašanjih, ki so v pristojnosti teh skupščin odločali delegati, to so ljudje, ki jih bodo izmed sebe izvolili volivci in katerim bodo ti ljudje odgovorni. V praksi bo zadeva izgledala nekako takole: "Color", "Donit", "Celuloza" in ostale tovarne medvoškega bazena bodo izvolile iz svojih vrst z neposrednim tanjim glasovanjem delegate v takojimenovano konferenco delegatov, ki bo glede na poseben ključ

izbrala delegate za občinsko, republiško in zvezno skupščino. Ti delegati bodo imeli lahko stalno funkcijo, lahko pa se bo konferenca odločila, da bo na vsako zasedanje poslala drugega kandidata. Delegate bodo torej izbirali po principu, da naj vsakdo razpravlja in glasuje le v tistem, za kar je sposoben in kar zna. Na ta način bomo izgubili tako imenovane univerzalne poslance, ki so se v največji meri popolnoma odtujili svojim volivcem v 4-letni mandatni dobi.

Pravica do dela je zajamčena. Družbena skupnost in vsi, ki opravljajo družbena sredstva ali z njej razpolagajo, so dolžni ustvarjati čedalje ugodnejše pogoje za uresničevanje pravice do dela. Tega zadnjega določila prejšnja ustava ni vsebovala. Vedno je bila deklarirana pravica do dela, vendar pa je iz prakse očitno, da te pravice ni bilo moč realizirati. Dokaz za to so delavci, ki delajo v tujini in pa še armada 400.000 brezposelnih delavcev, kolikor jih je trenutno v državi. Določilo, da je družbena skupnost dolžna ustvariti ugodnejše pogoje, za uresničevanje pravic do dela pa, jamči, da bo ta pravica res čez nekaj let postala pravica do dela.

Delavec ima pravico do omejenega delovnega časa. Delovni čas delavca ne sme biti daljši kot 42 ur na teden. V nadaljevanju teh določil osnutek ustave določa, da se z zakonom lahko skrajša delovni čas. Vsi, ki smo vedeli, da se pripravljala osnutek ustave in nam je problematika zaposlovanja poklicno poznana, smo pričakovali, da bo ustava določila kot polni delovni čas 40-urni delovni teden. Po uvedbi 42-urnega dela pred leti je namreč večina podjetij prešla na 5-dnevni delovni teden in da bi zadostili zakonu, je večina podjetij uvedla eno delovno soboto v mesecu. Praksa je pokazala, da ta delovna sobota pravzaprav ne pomeni 8-urnega delavnika, saj delovna sobota ni za vse organizacije ista, mnogo organizacij pa se je celo odločilo, da traja normalni delavnik en dan v tednu 10 delovnih ur s tem, da so vse sobote proste. Delovni efekt 42-urnega delovnega tedna se torej ni obnesel zaradi preproste matematike, ker 42 ni deljivo s 5. Če obenem pogledamo še podatek o številu brezposelnih je jasno, da sta dva pomembna elementa, ki govorita za 40-urni delavnik. Tudi delavska gibanja po malone vseh državah sveta se vztrajno borijo za skrajševanje delovnega časa in izboljšanje tehnologije. Morda je sestavljalce osnutka ustave vodilo pri določanju polnega delovnega časa naše prizadevanje, da bi stabilizirali naše gospodarstvo.

V nadaljevanju tega poglavja govori osnutek o pravici do pridobivanja znanja in strokovnega izobraževanja, zajamčena je svoboda misli in opredelitve človeka ter svoboda tiska in drugih oblik javnega obveščanja, svoboda govora in svoboda javnega nastopanja.

ŠPORTNA STRAN

KOŠARKARJI DRUGI

Na igrišču TVD "Partizan" Medvode je bil v dneh 21. in 22. maja letas košarkarški turnir za prehodni pokal medvoške Godbe na pihala. Organizator TVD "Partizan" je s pomlajeno ekipo že tretjič osvojil pokal in ga dobil v trajno last. Razveseljivo je, da so naši košarkarji le tesno izgubili z zmagovalcem, ostali dve ekipi pa premagali z visokim rezultatom.

REZULTATI

Partizan : Color 79 : 63 (33 : 23)
Partizan : Celuloza 87 : 65 (32 : 27)
Celuloza: Donit 73 : 82 (41 : 43)
Celuloza: Color 59 : 95 (24 : 39)
Donit : Color 76 : 82 (34 : 48)
Donit : Partizan 82 : 87 (38 : 47)

Vrstni red:

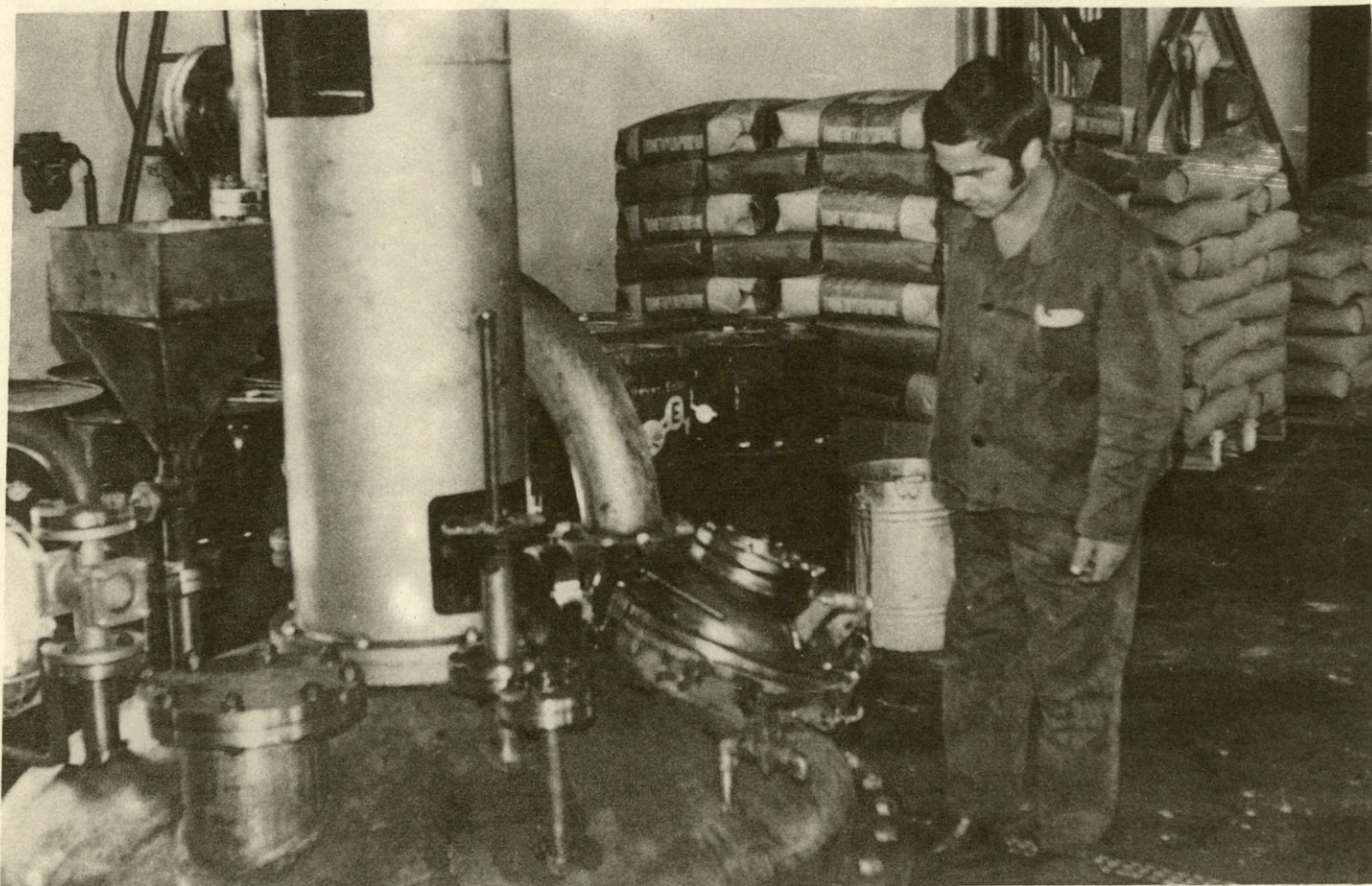
1. Partizan	3	3	0	253	: 210	6
2. Color	3	2	1	256	: 198	4
3. Donit	3	1	2	240	: 242	2
4. Celuloza	3	0	3	197	: 264	0

1. ing. Knific Franc, Kušar Janez in ina. Hafner Matjaž v borbi za žogo pod košem v tekmi s TVD "Partizan",

2. Janez Kušar meče na koš, Vanja Matijevac opazuje izhod akcije.

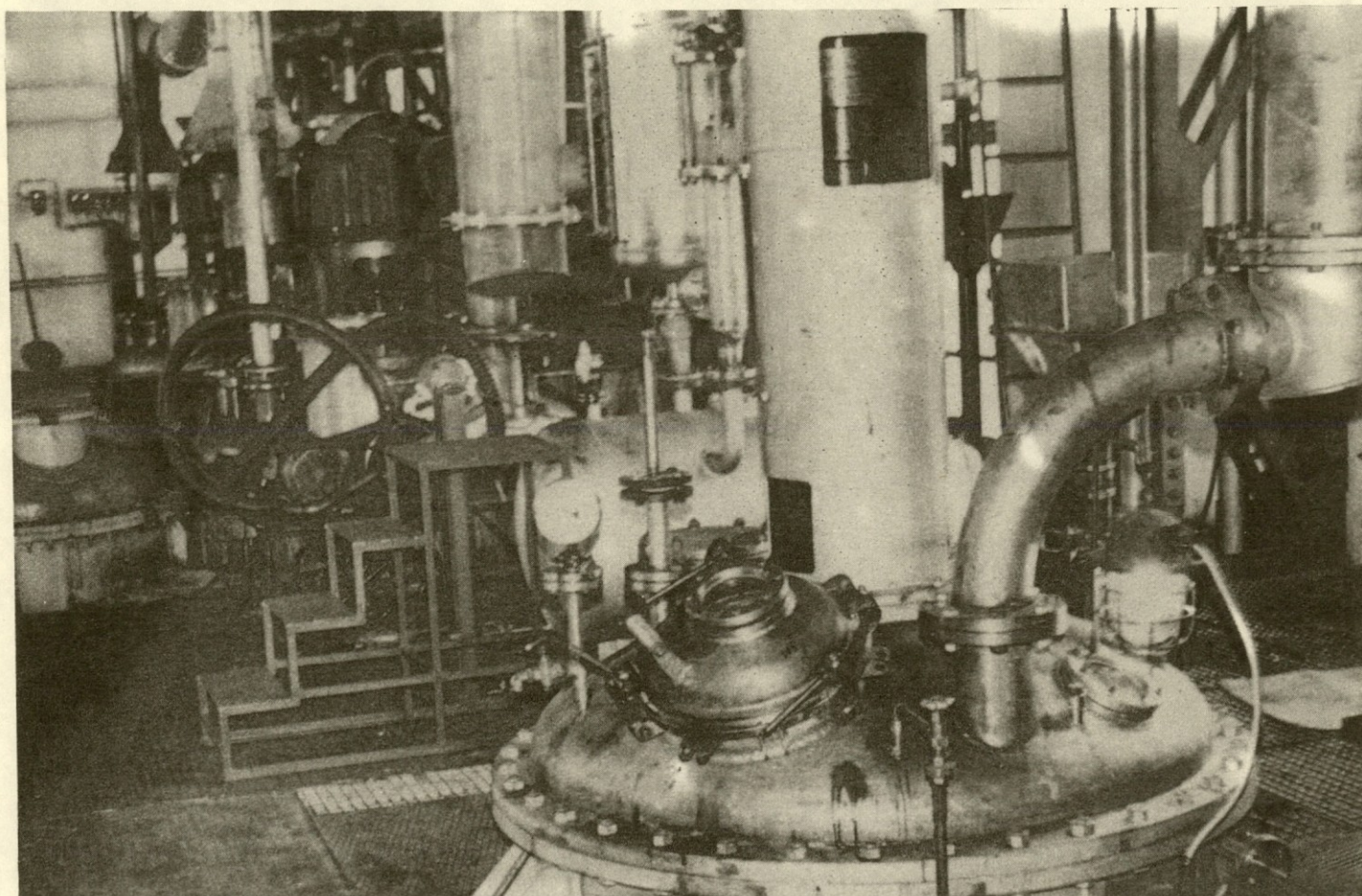

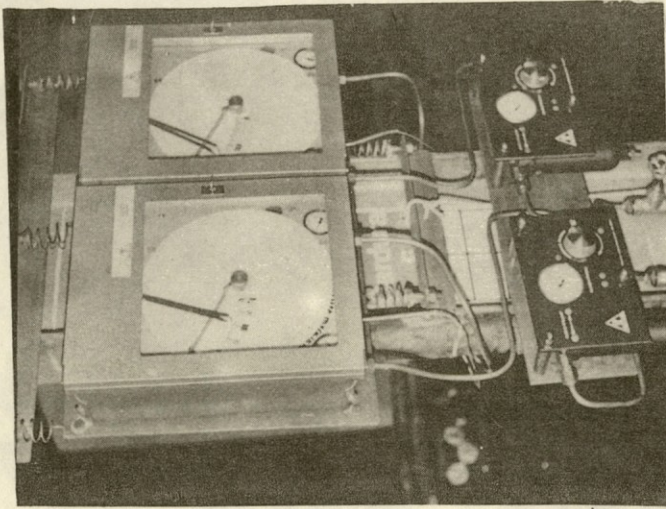
FOTO PRILOGA :

1 - Janez Stenovec pri novem reaktorju za poliestrske smole, ki je pričel z rednim obratovanjem...

2 - Vsi trije reaktorji delajo " s polno paro " ... (včasih pa tudi ne)

4 - Dober tek ... (posnetek iz jedilnice v novi tovarni)

3 - Naprave (rekorderji), ki s pomočjo zračnega pretoka (pneumatsko) uravnavajo temperaturo Dyphila, ki segreva smolo v kotlu in pa temperaturo v reflux koloni...

5 - Čas malice je izkoristiti tudi za seznanitev z dnevnimi novicami...

6 - V železniških cisternah dobimo na tone topil ...

7 - odpadne vreče so problem posebne vrste .

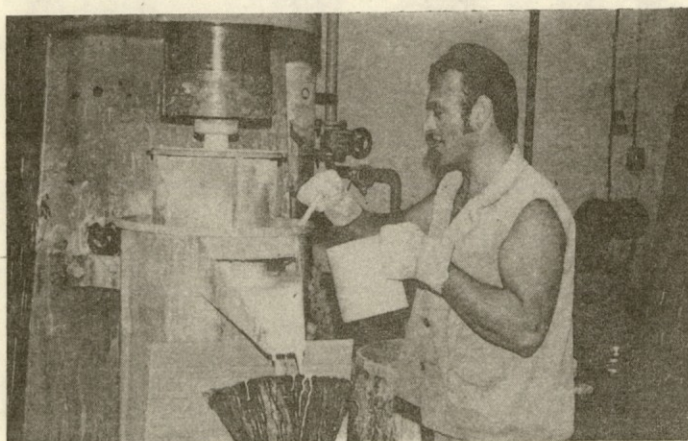

10 - Darinka Ribič : Ali so zaloge embalaže zares prevelike?

11 - Kolikokrat na dan ? ...

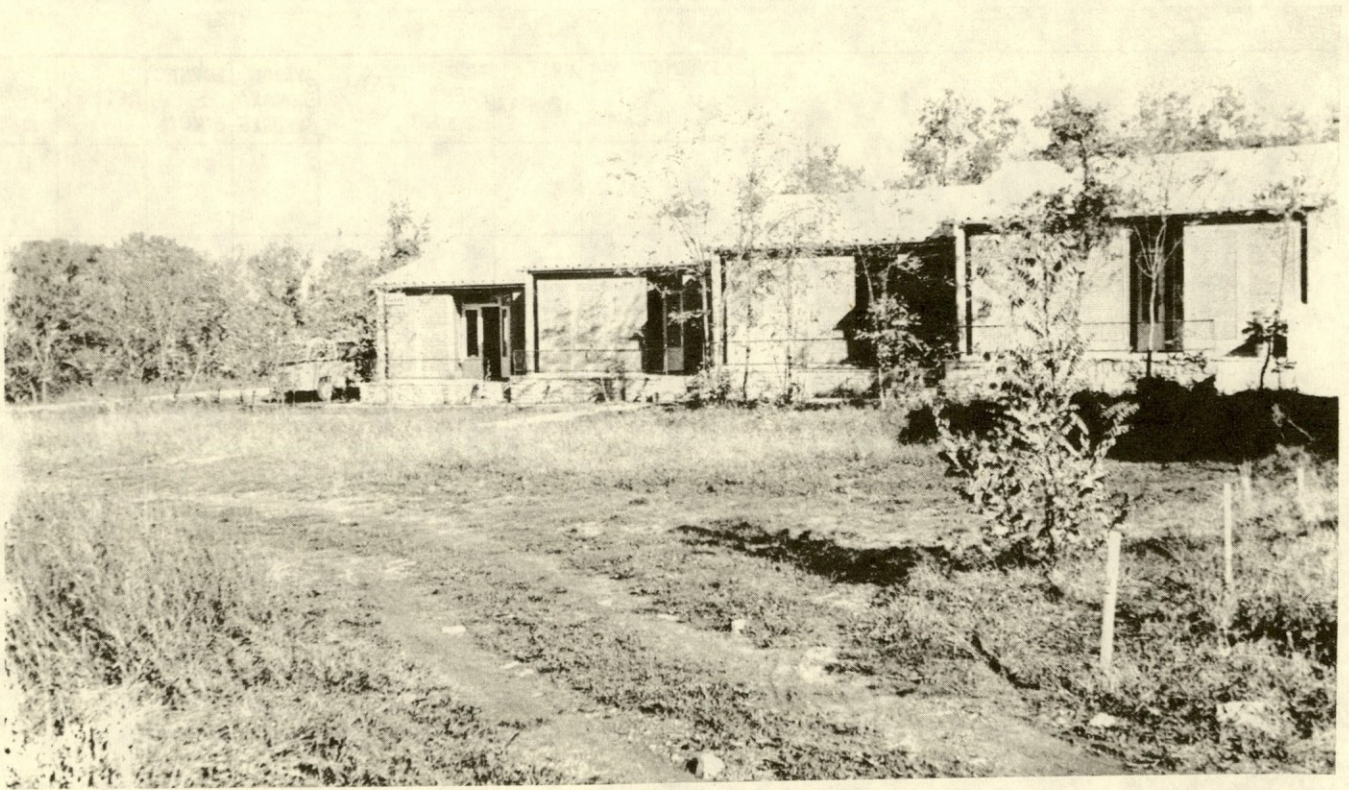

8 - Malo več reda na dvorišču ne bi škodilo ...

9 - Ho - ruk ... (ali nobeno delo ni pretežko)

12 - Počitniške hišice v Pelegrinu (več v prihodnji številki)

13 - S strokovnim pristopom ni težko obvladati tudi najzahtevnejšo tehnologijo.

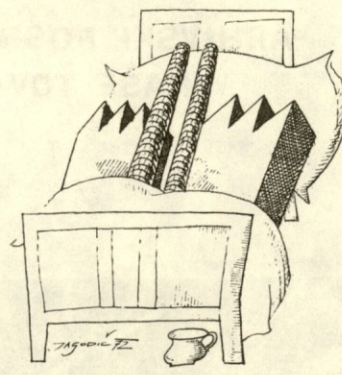
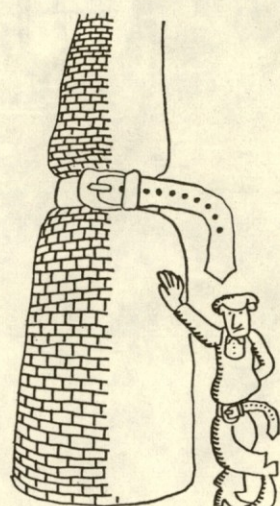

Za nagradno križanko iz majske številke smo prejeli 36 rešitev. Tokrat smo izvedli javno žrebanje v obratu Rakovnik. Komisija, ki so jo sestavljali Alenka Trampuš, Jože Gostič in Marija Dežman, je kot dobitnika 1. nagrade v znesku 60,00 dinarjev izžrebala Majdo Škof, 2. nagrado 40,00 dinarjev prejme Vojko Dužbarkovič, in 3. nagrado 20,00 dinarjev Boris Pirc.

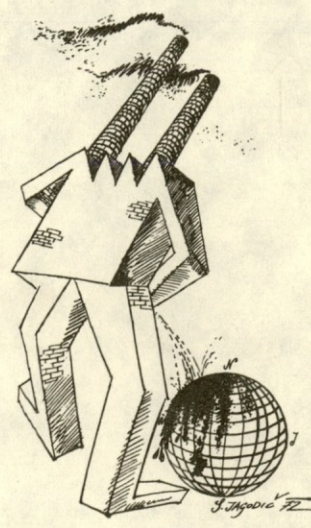
Nagrade bodo izžrebancem izplačane skupaj z osebnim dohodkom v avgustu 1973, Čestitamo!

	TOVARENA v BEOGRADU	ITAL. PESNIK		SLABINA NEMENULU	NAS V OČELNI ANDANBL	LOČINA	S	SLUŠEVNO TEŽNIK	SESTANJE 4A
	RED	AVT. OZNAKA SARAJEVO	SA	TOVARENA V BARA	ETA				
	LA	ADUJKA KROVNI KOSTI SE	ADUJKA KROVNI KOSTI SE	ADUKT					GORA V JUŽEN
	H	VESTA Z GORNJI INDIJA	H	HRT	K				
	A		ANTIGONAR						OTROČKA VREČKA
	I	SLABA OČENA V SOLU	Z	ENICA	L				
	N	A	NEVA	A	NE				TONA
	T	ML. PSE SILNOSTA PISAL	TA	RIKO	G				
	P	BAKEL TOKAL PEPOLNENA VODA	ESCAROLO	K	P				NAREK
	R	ŽARJETA NEALICNA	IAL	F	A				NEMOČNA
	N	OLJAC DA JIMNO STRIGAN JETAJA	M	N	I				
	H	LOPOSIS VEČJE POSODE	AI	EL	R				
	T	BEČKIJ OČEN	TLAK	M	O				SARJE DINARCI EVRO
	C	AVT. OZNAKA TRANZIJE	IANO	F	N				EVROPEJSKI BOJ Z LJUBE LJUBA
	O	OSIBA V SARAJEVO JAVNO PLAMJE	CAT	J	G				LETNI POSRE KOVNI LIMB
	N	LOŠČ DOKTOR	NI	LAK	I				
	N	VESTA TOBELA	AJ	D	I				
	L	VELIK KAMEN	AR	A	S				

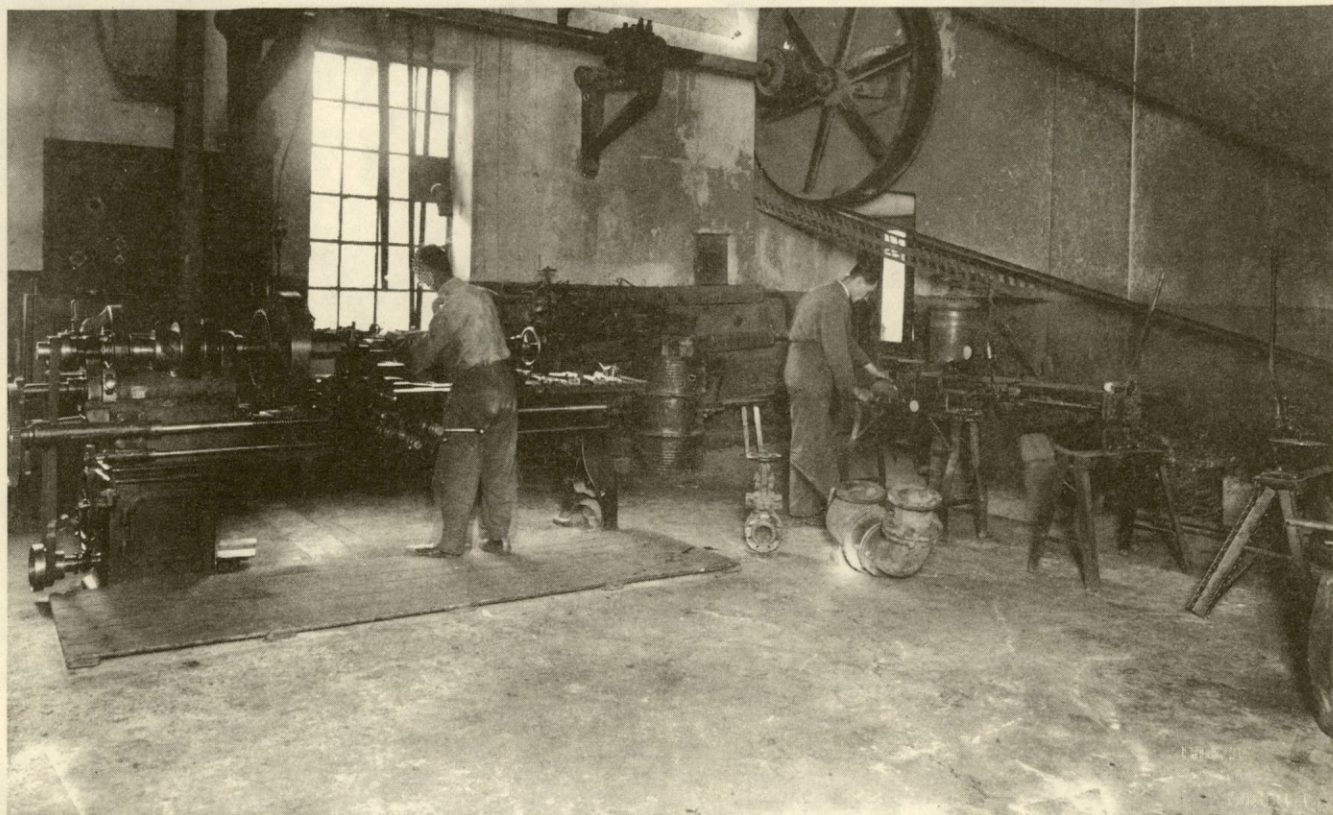

COLORJEVE INFORMACIJE šte. 6/7 (18.), leto II, julij 1973. Izdaja jih delovna skupnost Color Medvode, vsak mesec v nakladi 650 izvodov. Glasilo ureja uredniški odbor: dipl.prav. Mirko Korinšek (odgovorni urednik), Franci Rozman (glavni urednik), ing.arh. Janina Ferjančič, ing. Rihard Pavec, Anica Keber in Alojz Izlakar. Fotografije: Franci Rozman. Oprema Pavle Učakar. Tisk: Partizanska knjiga.

HUMOR

mehanična delavnica .....

ARHIVSKI POSNETKI   **LETO**
NAŠE TOVARNE   **1932**

Stiskalnica olja .....

